

Sint-Elooitoneel
van de
Hasseltberg

deel 2: de teksten

Bij dit alles past een speciaal woord van dank aan Frans Heyvaert (°1941), die zich al z'n hele leven inzet voor het levend houden van de sint-Elooitradities. Zonder hem zouden niet alleen die activiteiten al lang een stille dood zijn gestorven, maar ook zowat alle herinneringen aan vroeger verdwenen zijn. Hij gaf niet alleen met heel veel geduld vrije toegang tot plaatsen, documenten en stukken, maar bovendien bleek hij nog een schat aan details en achtergrond uit z'n geheugen te kunnen halen...

Is erfgoed ook iets dat jij belangrijk en waardevol acht? Wil je ons een steuntje in de rug geven?

Wel, kom dan ook als lid bij onze kring en help ons de waardevolle zaken van gisteren door te geven aan allen die na ons komen...

Hoe?

GEWOON LID: stort € 20 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres of nog beter:

STEUNEND LID: stort € 40 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres.

En samen zorgen we dat ons gezamenlijk verleden niet vergeten zal worden.

SINT-ELOOITONEEL VAN DE HASSELTBERG

DEEL 2: DE TEKSTEN

Eric Van Baelen

In deel 1 kon u wat achtergrondinformatie rond deze toneelstukken vinden, hierna volgen de teksten hiervan.

Het zijn integrale en strikt letterlijke transcripties van de originele typoscripten uit de betrokken jaren (vandaar de soms ook wat afwijkende spelling van woorden), en in het geval van de bewerking van 1977 nog eens gecorrigeerd op basis van het oorspronkelijke manuscript van de auteur.

En achteraan bijlages met liedjes van en over de Hasseltberg en enkele transcripties van uitgezonden programma's van eind jaren '1950.

v.l.n.r.:

*Cécile Boon, Jos Chabert en Jef Heyvaert (1906-1998).
foto 01.12.1974.*

Philibert "Fil" Lettens (1888-1961)

Uit de reportage "Te Meise op de Hasseltberg", weekblad Ons Volk, 23.11.1961, blz. 24-38.

Josephus "Jef" Van den Breede (1907-1961)

HET AVONTUUR VAN SINT ELOOI EN KONING DAGOBERT

EEN FOLKLORISTISCH SPEL IN BRABANTSE BOERENSTIJL TELKEN JARE
DOOR DE ST-ELOOIGEZELLEN OP HET FEEST VAN HUN BESCHERMHEILIGE
1 DECEMBER OP TE VOEREN OP DE HASSELTBERG TE MEISE

Bert Peleman

Breugelhof, Oppem-Wolvertem, herfst 1957

DEKOOR: Het stuk speelt voor de poort van de hemel. Links en rechts van de poort staat een klein rustbankje of oude zetel. In het midden staat een aambeeld, gebeurlijk staat er een wegwijzer met als tekst links: "Naar de hel: 5 Km" en rechts: "Naar de hemel: 1 Km – omleiding langs de Hasseltberg". Bij de aanvang van het stuk komt een sint Elooigezel op en ontvouwt een soort perkament. Daarop begint hij luidop zijn boodschap af te lezen.

SINT ELOOIGEZEL Vrienden van de Hasseltberg,
waar eens woonden reus en dwerg,
waar de helse heksen zwierden
en de duivels hoogtij vierden;
maar waar sint Elooi kwam preken
en de Satan neer kon steken;
waar nadien Gods licht bleef schijnen
door de paters Norbertijnen,
luistert naar wat er geschiedt
in het hemelse gebied...
Dààr nabij de hemelpoort
hoort gij het vermanend woord!
Ieder jaar met sint Elooi
vraagt een koning er een fooi!
Wie hij is ziet ge van vèèèr
het is koning Dagobert...
Eertijds koning van de Franken,
naam vol feestelijke klanken!

*Hier komt koning Dagobert op, bleek en mager met een verroeste scepter en een half versleten mantel met een oude kroon.
Bedroefd gaat hij op het bankje zitten naast de hemelpoort en klopt rouwmoedig op de borst.*

SINT ELOOIGEZEL Dertienhonderd jaar geleden
heeft hij voor zijn kroon gestreden!
Kijkt! Daar komt de koning aan,
treurig om zijn droef bestaan.
Rouwend klopt hij op de borst,
in zijn keelgat brandt de dorst!
Ja! Daar zit hij bleek en moe
met zijn beide ogen toe,
Dagobert die in zijn leven
niet steeds aandacht wilde geven
aan wat sint Elooi hem zei!
Thans smeekt hij om medelij

want reeds eeuwen wacht de sire
om ginds mee te mogen vieren!
Ziet! Zijn oude koningskroon
is vandaag nog vèèr van schoon!
Kijkt zijn mantel is versleten,
door de motten aangevreten!
Ach! Zijn scepter is verroest
en de arme koning hoest...
Méér dan duizend lange jaren
zit hij zo reeds uit te staren...
Amper aan de hel ontkomen
blijft hij van de hemel dromen...
Slechts vandaag met sint Elooi
krijgt hij ginds wellicht een fooi...
Maar eerst dient zijn plicht vervuld:
het bekennen van zijn schuld!
Kijk! Sint Pieter met zijn boeken
hoeft voor hem niet lang te zoeken...

*Hier verschijnt sint Pieter in de poort met een boek in de handen en een ander onder de arm.
Terwijl hij bladert in het boek tot hij het juiste blad vindt, zegt hij...*

SINT PIETER A – B – C – D... Dagobèèr!
Koning met een te grote « air » !
Sire die in gans zijn leven
heel wat dwaasheid heeft bedreven.
Altijd ging het niet over zonde!
Want ook uren in het rond
stond hij, Dagobert, bekend
als een uiterst rare vent!
Een goed hart heeft hij bezeten
maar hij scheen vlug te vergeten
Wat hem sint Elooi soms zei...
Dagobert bleek al te vrij!
Soms deed hij ook rare dingen!
Wie zijn liedjes hoorde zingen
weet wat daarin wordt beweerd:
“Ja, hij droeg zijn broek verkeerd!”
Dit was slechts één rare toer!
Luister naar de troebadoer
die U zijn herinneringen
aan vorst Dagobert zal zingen!

DAGOBERT Mag ik effekes iets zeggen?

SINT PIETER 't Is aan ons het uit te leggen!

Ondertussen heeft Dagobert soms voorzichtig willen protesteren maar heeft sint Pieter hem met een gebiedend gebaar het zwijgen opgelegd.

Thans verschijnt gebeurlijk een troebadoer die het oude liedje van “Le Roi Dagobert” in een Nederlandse vertalig zingt, begeleid door gitaar of fluit (muziek: traditioneel volksliedje– vertaling: Willem Bergsneider).

TROEBADOER

*De koning Dagobéért,
die droeg eens zijn pijpbroek verkeerd. (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t Is niet mooi!
Uwe majesteit
is zijn billen kwijt!"
De vorst zei: "'t Is verstaan!
Ik doe gauw mijn broek deftig aan!"*

*De koning Dagobéért,
die heeft zich toen dapper geweerd! (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t Is niet mooi!
'k Zie een zwarte plak
op uw achtervlak!"
De vorst zei: "Heb geen schrik!
De negers zien zwarter dan ik!"*

*De koning Dagobéért,
die was eens op jacht in de Weert! (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t Is niet mooi!"
Uwe majesteit
raakt zijn adem kwijt!"
De vorst zei: "'t kan best zijn!
Er liep achter mij een konijn!"*

*V.l.n.r.: koning Dagobert (Phil Lettens) – sint-Pieter (Gust Moreau) – de troebadoer (Frans Heyvaert) –
Smidje Smee (René Cammu) – opvoering 30.11.1958.*

*De koning Dagobéért,
die droeg eens een ijzeren zwaard! (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t Is niet mooi!
Uwe majesteit
Kwetst zich met der tijd!"
De vorst zei: "'k word reeds koud!
Toe, geef me een sabel van hout!"*

*De koning Dagobéért,
die was van geen oorlog verveerd! (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t is niet mooi!
Uwe majesteit
raakt zijn leven kwijt!"
De vorst zei: "Wel komaan!
Ga gij dan maar gauw voor mij staan!"*

*De koning Dagobéért,
die had gans de wereld begeert! (bis)
Dit zag sint Elooi.
Hij sprak: "'t is niet mooi!
Uw majesteit
loopt maar al te wijd!"
De vorst zei: "'t zit niet plus!
Dan blijf ik toch liever maar thuis!"*

SINT PIETER En nu lees ik rustig voort
hier bij deze hemelpoort!
Wat dit lied ons heeft geleerd
heeft uw ziel niet erg onteerd.
Maar wat thans te lezen staat
gaat hem om veel groter kwaad.

DAGOBERT Mag ik effekes iets zeggen?

SINT PIETER 't Is aan ons het uit te leggen!
Dagobert scheen te vergeten
dat men nooit te veel mag eten;
dat men verder bij het drinken
niet te hevig moet gaan klinken
dat... dat...
Neen! Dat lees ik niet;
't doet mij al teveel verdriet!
Lees het zelf maar in dit boek,
gij met uw verkeerde broek!
Ook in dit boek staat geschreven
gans de inhoud van uw leven!
't Werd in dubbel opgemaakt
zodat men nooit iets kwijt geraakt!
Al mijn rust is weer verstoord...
Hier zie! Lees maar dat... dat... dat...
Iets dat sint Elooi ook nooit vergat!

Inmiddels heeft sint Pieter het tweede boek van onder zijn arm genomen en heeft het geopend aan Dagobert gegeven. Deze laatste leest thans erg verlegen zijn levensverslag...

DAGOBERT   *(aarzelend)*
Dat... dat...
Dagobert bij menig feest
meermaals dronken is geweest;
dat hij dikwijls, zwaar beschonken,
in zijn zetel lag te ronken,
dat hij, het zal hem berouwen,
al te veel keek naar de vrouwen,
dat... dat...
      (kijkt smekend naar sint Pieter)
Wil genadig wezen!
Moet ik echt nog verder lezen?

SINT PIETER Lees maar sire wat er staat!
'k Weet dat het U slecht vergaat!

DAGOBERT Dat... dat...
Dagobert soms ongeschoren
en met ongewassen oren
in de mis te laat dierf komen
en dierf te twijfelen aan Rome;
dat... als sint Elooï kwam preken
Dagobert met veel streken
naar de meiskens zat te kijken
en zijn aandacht niet liet blijken;
dat... dat...
dat hij aan zijn geld soms geraakte met geweld;
dat het goud door hem onteerd
al te vurig werd begeerd...
dat... dat...
Neen! Ik kan niet meer!

SINT PIETER Doet het werkelijk zo zeer!?
Wel dan zal ik verder lezen
want het blijkt dus wààr te wezen...
      (leest verder in boek)
Dat hij sint Elooï bespote,
dat hij dacht hem te bedotten,
dat de sire onverstoord
niet geloofde aan Gods woord,
dat hij hovaardig was,
dat hij slechte boeken las,
dat hij vechten liet en moorden,
dat hij God aanbad met woorden
maar hem dikwijls door zijn daden
al te laflijk heeft verraden...
Dat daarom zijn straf zal wezen
jaarlijks in dit boek te lezen
wat hij sint Elooï misdeed,
dat hij in zijn triestig kleed
verder eeuwenlang zal wachten,

bidden, boeten moet en smachten,
voor hij, blij en uitgebromd,
in de hemel binnenkomt...
Dat hij 't ergste had te vrezen,
dat hij heel content mag wezen
niet te branden in de hel,
dat men in de sint Elooikapel
ginds te Meise moet gedenken
dat men niet genoeg kan schenken
om er sint Elooi te vieren...
En men er al eens mag zwieren,
maar dat Dagobert moet boeten
om zijn zonden en zijn loeten!
Al wat aards was ging hij prijzen...
Hier zie... Hier zijn de bewijzen!

Zo mogelijk komen hier één na één enkele engeltjes of "hemelse advocaten" op met elk een bewijsstuk in de handen. De eerste draagt een grote bierkruik. Bij zijn opkomst zegt sint Pieter:

SINT PIETER Kijk! Hier is de grote kruik
uit uw dagelijks gebruik!
's Morgens werd ze vol geschonken
's avonds was ze leeg gedronken.
Soms was 't bier en somtijds wijn,
maar ze leek voor U te klein!
Ja! Ge hebt fel overdreven,
lijk het klaar staat opgeschreven!

Engel met kruik is naast sint Pieter gaan staan tot een tweede engel zich met een grote kom of een koperen keteltje met een pollepel zich naast hem opstelt.

SINT PIETER En hier zijn we in uw keuken
bij de wonderbaarste reuken.
Al te veel hieldt gij van smullen,
drinken en van buikske-vullen!
Sjoezels – pensen – koteletten
liet gij op de tafel zetten!
Kiekens – hazen en patrijzen
wist gij al te zeer te prijzen!
En sprak sint Elooi op tijd
van een beetje matigheid:
al zijn raad werd dwaas vertikt,
meermaals hebt gij U verslikt!

Nu verschijnt een derde engeltje met een donzig kussen en stelt zich naast de twee andere op. Zo mogelijk is op dit kussen een duivelskop getekend.

SINT PIETER En ziehier het pluimen kussen
dat U wist in slaap te sussen!
Drinken – eten – slapen – ronken
in de vadsigheid verzonken!
Neen! Hier helpt U geen pleidooi,
zelfs niet eens van sint Elooi...

Ondertussen is een Brabantse boer tot voor de hemelpoort genaderd en vraagt voorzichtig:

BOER Mag ik even onderbreken?
Heb ik ook mijn kans verkeken?
Nog maar pas ben ik gestorven!
Heel de toestand lijkt verkorven!

SINT PIETER Van waar zijt gij goeie man?
Ieder denkt er 't zijne van!
Zeg mij eens hoe dat gij heet
en of ge van sint Elooi iets weet...

BOER Kijk sint Pieter in uw boek...
Ik ben Fik... Fik Van den Broeck!

SINT PIETER *(bladert in boek)*
Van den Broeck... Laat ons eens kijken!
Ha! Hier staat uw naam te prijken!
Van den Broeck... heu... Frederik...
Fredericus en dus "Fik"!
Boer in Brabants gouw geboren...
Hij verdiende ruim zijn sporen...
Zie de stamboom Van den Broeck
elders in dit gulden boek!
Voor hen die het nog niet wisten:
knappe koppen en artiesten!
Fik... Een vriend van sint Elooi,
gunde hem een fikse fooi.
Zijn geloof werd gaaf bewaard.
Jaarlijks reed hij fier te paard
naar de sint Elooikapel...
Hij verdient dus niet de hel,
maar komt in de hemel binnen!
Haal uw pas maar voor de pinnen!

BOER Mijn paspoort heb ik vergeten...
Maar ik toon U in geweten
't vlagske van ons bedevaart
Dat U zeker veel verklaart!

SINT PIETER Beste sint Elooigezel!
Ik begrijp U al te wel!
Wie zo'n vlagske heeft mag binnen!
Kom! Het feestmaal gaat beginnen!
Kijk! Hier is uw eerste fooi!
Viert hierboven sint Elooi!
Verder krijgt gij nog een paard
voor uw schoonste bedevaart!
Met een engel aan uw zijde
moogt gij hier dit paard berijden!
Goede rit in 't eeuwig leven
op uw hemelpaard verheven!

Nadat sint Pieter een goudstuk heeft gegeven, komt zo mogelijk een engel met een paard te voorschijn, waarop de boer plaats neemt en de hemel binnenrijdt. Dagobert schudt bedroefd het hoofd.

SINT PIETER Ziet gij nu hoe het hier gaat
Als ge recht... récht in uw schoenen staat?
Neen! Een sint Elooigezel
gaat zo gauw niet naar de hel!

Smidje Smee komt met schort en vuil gezicht op en heeft de laatste woorden van sint Pieter nog gehoord.

SMIDJE SMEE Als dat waarlijk zo moest wezen,
heb ik hier niet veel te vrezen!
Sinte Pieter, mag ik binnen?
Kan ik echt de hemel winnen?

SINT PIETER Naar ik zie, zijt gij een smid...
Blijkbaar nog niet al te wit...
Naam en voornaam wou ik weten
en waar hebt gij ginds gezeten?

SMIDJE SMEE In de buurt van Meise, sint!
'k Hoop dat ge mijn leven vindt...
Hoe ik heet? Wel! Gust de Smedt,
Niet gestorven in mijn bed
maar bij vurig ijzer smeden
in de smidse overleden...

SINT PIETER *(bladert in boek)*
Gust de Smedt... met dé... dé... dé...
Echt een naam voor Smidje Smee...
Ha! Hier heb ik U te pakken!
Kerel, laat de moed niet zakken!
't Ziet er goed uit naar ik lees,
heb dus voor de hel geen vrees!
Gust de Smedt... een man van eer,
bij het smidsvuur in de weer,
hamerde met Vlaamse zwier
lijk de grote smid uit Lier,
Gust Van Boeckel, hoog vereerd,
van wie hij veel heeft geleerd...
Trouwe sint Elooigezel,
die bereid was de kapel
op de Hasseltberg te sieren
en te Meise mee te vieren...
Man die 't ijzer wist te dwingen
en een liedekje kon zingen,
't Vlaamse "Liedje van de smid",
waarin kruim en leven zit...
Wel, Gust jongen, wat hier staat
klinkt dus helemaal niet kwaad!
Vooraleer de hemel in te springen
vraag ik echter eens voor mij te zingen.
Kijk! Ik laat U begeleiden!
Velen zouden U benijden!

Hier komen de troebadoer met luit of gitaar en gebeurlijk een paar engeltjes met blokfluiten die “Het liedje van de smid” spelen.

SMIDJE SMEE Ook al zing ik misschien vals
en heb zeer in mijnen hals:
daarom wordt nog niet gevit!
Hier... Het liedje van de smid,
op het aambeeld begeleid
gelijk in de goeie ouwe tijd!

De smid zigt het “Lied van de smid” (muziek: Frans Andelhof – tekst: Frans Liekens), omringd door enkele hemelse muzikanten.

SMIDJE SMEE Een smidje in zijn smisse,
die zong de hele dag.
Zijn stemme klonk zo helder,
bij ied’ren hamerslag,
Hij zong zo blij van tokke, tokke, tok.
Hij zong zo vrij,
van kloppe, kloppe, klop.
Het klonk zo lustig dan,
het liedje van de zwarte man.

Een meisje op haar kamer,
die had dat lied gehoord.
Haar hartje ging aan ’t jagen
bij ’s smidjes aardig woord.
Het ging zo snel
van tokke, tokke, tok.
Het ging zo fel
van kloppe, kloppe, klop.
Het klonk zo teder dan,
het liedje van de zwarte man.

“Och, smidje van hierover,
leer mij dat schone lied”.
“Lief meisje, ’k zal ’t U leren,
als gij mij geerne ziet.
Kom zing met mij
van tokke, tokke, tok,
kom zing met mij
van kloppe, kloppe, klop.
Wij zingen samen dan,
het liedje van de zwarte man”.

Het meisje werd zijn vrouwtje,
en hij haar beste man.
En kleine kleuters kwamen,
Die zongen mede dan,
ze zongen blij
van tokke, tokke, tok,
ze zongen vrij
van kloppe, kloppe, klop.
Het klonk zo teder dan,
het liedje van de zwarte man.

SINT PIETER   *(drukt de smid de hand)*
Goed gezongen! Waarlijk, Gust,
zo een liedje is een lust!
Op het feest van sint Elooi
gun ik U een fikse fooi!
Stap nu maar de hemel binnen
waar het feestmaal gaat beginnen!
Zet U bij de rijspakketel
in een grote gouden zetel!

De smid gaat de hemel binnen terwijl Dagobert al langs om meer is gaan treuren, maar nu de wanhoop nabij is en roept:

DAGOBERT   Voelt gij mijn hart dan niet breken?
Ik wens sint Elooi te spreken!
Sint Elooi, verstaat ge mij,
want gij hebt geen medelij,
Medelij waarvoor ik schooi!
Sint Elooi... Elooi... Elooi!!!

Dagobert klopt met scepter op de hemelpoort en doet werkelijk wanhopig – sint Pieter kijkt rustig toe.

SINT PIETER   Kalmkes, sire, kalmkes aan!
En als 't kan wat minder slaan!

*Op dit ogenblik komt sint Elooi buiten, die zich vervolgens naar Dagobert begeeft.
Sint Elooi draagt eveneens een boek of rol perkament.*

SINT ELOOI   Wel... Wel! Wat gebeurt er hier!?
Waarom al dit luid getier?

SINT PIETER   Wel, Elooi, ziedaar de man
die niet langer wachten kan!
Ook hij wil nu mee gaan vieren,
maar gij kent toch zijn papieren!

DAGOBERT   Heb genade, sint Elooi!
Zie hoe ik mij hier neder gooi,
neder gooi, ja! Voor uw voeten
en reeds eeuwen kreeg te boeten!

Sint Elooi helpt Dagobert, die voor zijn voeten neergevallen is, weer recht en opent zijn boek.

SINT ELOOI   Sire Dagobert: sta recht,
want het gaat U al te slecht.
Luister goed naar wat ik lees,
ook al beeft uw hart vol vrees!
't Is een brief van God de Vader...
Luister goed en kom wat nader!

Dagobert komt nader, terwijl ook sint Pieter aandachtig toeluistert.

SINT ELOOI Tot Dagobert richt ik dit woord,
die wacht daar bij de hemelpoort...
Gij, koning met uw kromme kroon:
gij zijt als een verloren zoon.
Dank zij het vurige pleidooi
van onze kunstsmed sint Elooi,
dank zij de hulp van Gust de Smedt,
wiens ziel zopas nog werd gered,
dank zij het steunwoord, klaar en kloek,
van onze vriend Fik Van den Broeck,
dank zij – dit kan ik U vertellen –
’t gebed der sint Elooigezellen,
dank zij ’t zoveelste feest van sint Elooi,
gun ik U thans de hoogste fooi
die God de Vader ooit kan geven:
uw laatste kans op ’t eeuwig leven!

DAGOBERT (zeer zenuwachtig)
Ik smee U... wat moet er gebeuren?
Ach! Laat mijn hart nu niet langer scheuren!

SINT ELOOI Welnu... Dan hoeft gij zonder stoppen
een kromme nagel recht te kloppen!
Hier komt de nagel die U kan bevrijden!
Maar opgelet... en laat U niet verleiden!

Een smid komt met een kromme spijker op en geeft hem aan Dagobert.

SMID Ziehier de nagel... krom gelijk uw leven!
Tracht hem nu recht te krijgen zonder beven!
Vooral moogt gij geen ogenblik stoppen...
Ziezo... begin de nagel recht te kloppen!

Dagobert bekijkt de nagel goed en begint te hameren.

DAGOBERT God! God! Ik dank U om dit kinderspel!
Zo ontsnap ik eind’lijk aan de hel!

SINT PIETER Spreek niet te stout! Doe eerst uw plicht!
Gij weet toch best hoe gauw men zwicht!

*Maar amper is Dagobert op de spijker beginnen kloppen of daar verschijnt de duivel met een beurs
rinkelend geld...*

DUIVEL Ach! Dagobert, wat doet ge nu!
Dit werkje lijkt me al te ruw!
Een hamer in de handen van een sire!
Hier! Geld!!! Kom... Laat ons gaan zwieren,
leg eventjes uw hamer neer!
Straks doen uw handen àl te zeer!

Sint Elooi en sint Pieter staan toe te kijken terwijl de duivel vleierend poogt Dagobert te doen ophouden.

V.l.n.r.: de duivel (Jan Bogaerts) – koning Dagobert (Phil Lettens) – twee engelen (Irma Heyvaert en N.N.) – sint-Pieter (Gust Moreau) – een engel (Annie Lettens) – opvoering 30.11.1958.

DAGOBERT (hamerend)
Weg duvel, zeg ik! Wèg... wèg... wèg!
Of hoort ge soms niet wat ik zeg?

DUIVEL Geld! Sire! Hoor maar! Geld... geld... sire!
Om eeuwenlang te teren en te vieren!

DAGOBERT God! Sta me bij in dit gevecht!
Sla met mijn vuist de nagel recht!

DUIVEL Geld... geld... hier! Wordt schatrijk!

DAGOBERT Het stinkt, uw geld! 't Is bloed en slijk!
Hier wordt voorgoed het pleit beslecht!
De kromme nagel sla ik recht!

Terwijl Dagobert met volle macht hamert, gaat de duivel janken van de pijn en huilt bij elke slag. Triomfantelijk steekt Dagobert de rechte nagel de hoogte in terwijl de duivel kermend heen vlucht en sint Eloi met sint Pieter nader komen.

SINT ELOOI Loof God! Uw ziel werd hier voorgoed gered!

SINT PIETER Zo werd de duivel aan de deur gezet!

SINT ELOOI Op Gods bevel! Treed blij de hemel binnen!
Nu kan het feest voorgoed beginnen!

SINT PIETER Wat God beveelt is goed bevolen!
Ja, lang zat gij op hete kolen!
Nu komt voor U de schone tijd
en wordt het goed in eeuwigheid!

DAGOBERT Bedankt! Bedankt, wel duizend keren!
'n Mens is nooit te oud om wat te leren!

SINT ELOOI Komt engelen, naar mijn verlangen
wordt deze rommel thans vervangen:
een nieuwe mantel en een nieuwe kroon
zij het onmiddellijk loon!

Engelen komen met een andere kroon en mantel ter vervanging van de versleten stukken bij Dagobert.

SINT PIETER En nu vooruit! Het feest vangt aan!
Wil vrolijk op het aambeeld slaan!
Gedenk, al was 't verleden erg,
vanop de schone Hasseltberg
viert men vandaag al juichend mee,
het feest van sint Elooi en Smidje Smee!
Laat ons tezaam de vreugde delen!
Te Meise mag de beiaard spelen!

Terwijl de beiaard op fonoplaat speelt stappen allen juichend de hemel binnen.

V.l.n.r.: sint-Elooi (Victor Van Hemelrijck) – een engel (N.N.) – sint-Pieter (Gust Moreau) – koning Dagobert (Phil Lettens) – opvoering 30.11.1958.

DAARBOVEN OP DE HASSELTBERG!

EEN BONTE FEESTPARADE IN BREUGELSTIJD BERIJMD NAAR BRABANTSE BOERENTRANT

Bert Peleman

voorjaar 1958

DE NAR	Emiel Knop
PIETER BREUGEL	Phil Lettens
DE SLACHTER	Jef Van den Breede
DE BOER – BEDEVAARDER	Jef Heyvaert
DE SMID	Tischken Dries
DE DUIVEL	Jan Bogaerts
SINT ELOOI	Gust Moreau
DE AMERIKAANSE TOERIST	Frans Heyvaert

NAR Geacht publiek!
Hooft toe al wordt het misschien erg!
Hier staat voor U de Hasseltberg!
De Hasseltberg vol avonturen
die zich niet al te gauw laat schuren!
Al hebben wij geen pastorij
toch voelen we ons fier en blij
dat we hier vrij mogen vertellen
hoe wij het ginder boven stellen!
Gij weet wij hebben een kapel
wie daar bidt gaat niet naar de hel,
door sint Elooi wordt hij gered
geen duivel die zoiets belet!
Straks zullen we het hier bewijzen
Maar laat ons eerst iets anders prijzen
ziehier het eerste tafereel!
Ter laving van mijn droge keel
wou ik het beste bier zien komen
het Brabants bier om van te dromen!
O glorie van de Hasseltberg
al brandt mijn lever nog zo erg:
gij kunt mijn dorst volledig laven
met al uw wonderbare gaven!
Om U laat ik lijk Pieter Breugel
vandaag mijn vreugde vrij de teugel...
Kom aan en reik mij uw goede bier
kom Breugel we gaan saam op zwier!
Kom ik bezweer U met mijn staf!
Rijs, Pieter Breugel uit uw graf!

Breugel op met schilderspalet en bierkruik.

PIETER BREUGEL Ik groet u, vriend, als Pieter Breugel!
Gij laat uw vreugde vrij de teugel,
ik doe hetzelfde, juist als gij!
Ik voel me zo oneindig blij.
Want op een teken van uw staf
ben ik verrezen uit mijn graf.
Met voor mijn neus, goed opgelet!
Een kruik met Op-Ale van De Smedt.
Alleen reeds om zulk bier te prijzen
doet het me deugd eens te verrijzen!
Maar naast dit biertje voor de keel
prijkt mijn palet en mijn penseel!
Ik houd van Brabant, vriend, wat ook gebeure!
Ik houd van Brabant en zijn kleuren
zijn groene heuvelen, zijn gouden koren,
van Meise en zijn schone beiaardtoren.
Maar bovenal lijkt mij weerom van tel
de eeuwenoude sint Elooikapel.
Te lang stond de kapel vervallen!
Thans mogen weer trompetten schallen
want ook te Meise op de pastorij
zijn ze daarom biezonder blij!
Van uit mijn graf zie ik de zaken.
Ik zie hoe gij het bier laat smaken
nadat gij eerst op bedevaart
uw trouw aan sint Elooi verklaart.

NAR Wel Pieter Breugel, beste vriend,
ge lijkt mij waarlijk goed gezind!
Te zamen spelen w' onze rol;
maar kom, doe eerst de bekers vol
en drink, nu 't Vlaamse kermis is,
met mij een Op-Ale fijn en fris !

PIETER BREUGEL Uw wil is wet! Ik schenk ze vol!

Pieter Breugel schenkt.

NAR Lang leve Meise!

SAMEN Schol! Schol! Schol!

NAR Nu deze heildrank werd gedaan,
vraag ik hier naast mij te staan.
Want op een teken van mijn staf
verrijst niet ieder uit zijn graf!
Maar zullen tevens zij die leven
hier blij het goede voorbeeld geven!
Uit alle kanten van de Hasseltberg
van waar ik met mijn staf het verg
komt een na een hier aangetreden
de groten uit verleden en uit heden!

PIETER BREUGEL Ik hoop dat z' hier geraken zonder stukken
en Langs de baan niet gauw verongelukken!
Wie op de Hasseltberg te voet
de autostrade over moet
heeft geen seconden te verspelen
ze zouden er u vierendelen!

NAR Zwijg, Pieter, jong; het is echt erg
ginds boven op den Hasseltberg!
Waar vroeger nen drijieler reed
daar hebben ze de trukken beet
om bliksemsnel voorbij te vliegen.
Ja! Pieter, jongen, zonder liegen:
verleden week zag ik het aan;
toen kwam er 'nen Amerikaan
wel 300 in 't uur gevlogen!
Ik werd bijna omver gezogen.
Van puur verscot liet ik mij zakken
en ben daarna een pint gaan pakken!

PIETER BREUGEL 't Is formidabel, vriend, is formidabel!
Daar straks nog zag ik aan 'ne kabel
'nen auto plat gelijk 'n vijg wegslepen
tussen 'nen tram en 'nen tracteur gegrepen!
En zeggen dat in mijne goeien tijd,
dààr waar nu d' autostrade is, 'n geit,
'nen bok of soms een koei kwam grazen!
En nu ziet g' er maar auto's razen!

NAR Enfin! Uw benen worder er niet stram
ook al verlegden ze zopas den tram!
Al staat er 't licht op rood of groen,
oppassen zult g' er moeten doen!
Maar kom! Genoeg van de moderne tijd,
straks raken we de moed nog kwijt
en daarvoor is de Hasseltberg te schoon!
In Brabant spant hij nog de kroon!
Want wat gij er kunt zien en krijgen,
wil ik niet langer meer verzwijgen!
Ik stelde reeds het goede bier voorop,
thans loof ik zalig de "gepeste kop".
De kop van Jefke van den Breede
door gans de Hasseltberg aanbeden!
Hier komt hij, Pieter, stralend af
bij 't rinkelen van mijn toverstaf!

Nar rinkelt met belletjes. De slachter op met schotel "geperste kop" met mostaard. Zo mogelijk een echte varkenskop met bloemen omkranst.

SLACHTER Ik groet U vrienden! Laat het smaken!

PIETER BREUGEL Wie van zoiets gebruik mag maken,
krijgt reeds het water in de mond!
Want kop met mostaard is gezond!
Wat zou het leven ons bedroeven,
als men "geperste kop" mag proeven!
Want ook al waart gij reus of dwerg:
rust even op de Hasseltberg
en proeft naar eeuwenoude zeden
de kop van Jefke Van den Breede

NAR Ziezo! Ik wil het voorbeeld geven!
De mostaard klad ik er niet neven!
Mijn vreugde stijgt zowaar ten top!
Kom hier! Geliefde varkenskop!
Kom hier dat ik U aai en streel:
ik hou van U zo vreselijk veel!

De nar neemt de varkenskop en streelt hem.

SLACHTER Genoeg gestreeld, vriend, of hij bijt!

NAR O varkenskop, specialiteit
van onze schone Hasseltberg:
ik juich voor U in been en merg!

SLACHTER 't Is erg... 't is erg... 't is erg!

Slachter met "geperste kop" wil podium verlaten.

PIETER BREUGEL Halt vriend! Laat me U eerst bewijzen
dat ze die "kop" reeds eeuwen prijzen!
Want ja! Al reeds in mijnen tijd
schonk hij geluk en appetijt...
Ikzelf heb hem met veel plezier
destijds getekend op papier!
Hier zie! Bekijk me deze kop...
Gelijk ge ziet: hij trekt er op!
Alleen de mostaardpot ontbreekt
maar voor de rest... hoort maar! Hij spreekt!
Hij zingt het loflied van den Hasseltberg!

Geknor weerklinkt

SLACHTER Jà dà! 't Is erg! 't Is erg! 't Is erg!

Slachter af.

NAR En nu komt er nen nieuwe af
bij het gerinkel van mijn staf!

Rinkel met staf.

PIETER BREUGEL 't Is straf! Ik zie hem daar al komen
of zou ik hier jandorie dromen?

Boer op met bedevaartvlagje.

BOER Geen kwestie van! Ik ben geen spook!
Al vliegt rond mij de pijpenrook.
Ik ben een boer uit Brabant, vrienden,
die g' op den Hasseltberg kunt vinden!

NAR Dat is hij, Pieter, uit één stuk
een echte boer die het geluk
bezit bij de kapel te wonen
waar hij weer sint Elooi ziet tronen.

PIETER BREUGEL En welke boodschap brengt ge mij?
Vertel het, kerel, vrank en vrij!

BOER Wel, Pieter Breugel, beste man:
wat sint Elooi ons geven kan
staat op dit vlagske klaar te lezen!
Wie hem aanroept moet niemand vrezen!

NAR Neen niemand, ook de duivel niet!
Ik merk dat ge daarvan verschiet!
En toch kunnen we 't U bewijzen!
Ge hoeft alleen maar sint Elooi te prijzen!

PIETER BREUGEL Dat doe ik, vriend, uit heel mijn hart!
De duivel ziet voor mij te zwart!

BOER Pas op! Daar komt de duivel aan!
't Is best maar wat opzij te gaan!

NAR Geen vrees! Gij hebt een vlagje bij!
Stuur Lucifer gerust naar mij!
Hier krijgt hij niet de minste kans!
Ik dwing hem tot de gekste dans!
Ziezo! Ik dwing hem met mijn staf!
Te dansen voor zijn nieuwste straf!
Kom duvel, kom meneer! Langs hier!
Aan U beleven we vandaag plezier!

De nar zwaait met staf, waarop de duivel jankend verschijnt.

DUIVEL Genade, heb genade, mijne heren!
Ach! Laat mij rustig wederkeren
naar "Vrolijk België" op d' expositie!
Het is oprecht mijn enige ambitie!

PIETER BREUGEL Op d' expositie is 't al erg genoeg:
daar pluimen ze ne mens maar al te vroeg!

NAR Hier zeg ik... hier en knielen!

BOER Hier zie! En kust verdomd mijn hielen!

De duivel knielt en kust hielen van de boer.

PIETER BREUGEL En laat hem nu eens even dansen!
Zo krijgt hij hier van alle kansen!

NAR Wel ja! De nieuwen dans jandorie,
die de boerinnekes zo gèren horen!

Fonoplaat met "Boerinnekesdans". De duivel danst jankend en doet allerlei gekke gebaren.

BOER En nu, gespuis, begrijp me wel,
zo rap als 't kan weer naar de hel!

NAR En ja! Al zijt ge lijk 'n vos geslepen,
Niet meer langs de Expo, begrepen!

De duivel jankend af terwijl de boer hem achtervolgt.

PIETER BREUGEL O Hasseltberg vol schone avonturen!
Wel neen! Gij laat U nog zo gauw niet schuren!
Maar kom! Vergeten we het hele gespuis,
want voor de duivel zit het hier niet pluis!

NAR Voor wie het echter des te beter zit
is voor de vriend van sint Elooi, de smid.
Ziezo! Ik rinkel met mijn staf
en daar komt Tischken Dries al af!

Tischken als smid op met schat en hamer.

PIETER BREUGEL Wel Tischken, jongen, beste smid,
gij houdt U altijd even fit!
Al jaren zie ik U voor 't aambeeld staan
en er geen ogenblikse neven slaan!
Zeg, Tisch, gelukt het U nog zonder stoppen
de kromste nagel recht te kloppen?

SMID Al wil ik op zoiets niet zweren,
we kunnen altijd eens proberen!

NAR Dat is ten minste klare taal!
Hier, Tischke, hamer op het staal
en sla de kromme nagel recht
die hier voor U wordt neergelegd.

De nar neemt grote kromme nagel die door de smid word recht geklopt terwijl gebeurlijk "Het lied van de smid" weerklinkt.

Algemeen applaus.

De smid af.

PIETER BREUGEL Wie zo kan hameren is echt 'ne smid
waar nog de oude stiel in zit!
Maar kijk! Wie komt er ginds nu aan?
Dat is precies 'nen... 'nen... Amerikaan?

NAR Die komt vast slapen in den Dagobèèr
dat ziet ge al precies van vèèèr...

PIETER BREUGEL Jaja! Den Dagobèèr of de Relais of 't Rozenhof
daar is 't voor de toeristen tof...

NAR Daar kunnen ze te Brussel niet aan rieken,
ook al bruineren z' er het schoonste kieken!

PIETER BREUGEL Kom vriend, laat ons naar hem toegaan!
't Is lijk ik zei 'nen Amerikaan!

NAR Kende gij Engels, Pieter? Ik geen woord!

PIETER BREUGEL Wel jong! Ik heb altijd gehoord
dat met 'n warm patat in uwe mond
ge Engels spreekt: gelijk 'nen hond!

NAR Een warm patat die krijg ik hier wel vast!
Een ogenblikke, Pieter, opgepast!

De nar loopt weg om patat of gebeurlijk pakske friet.

NAR Hier zie! We zijn verdraaid gered!
't Komt klaar! Vooruit! Maar opgelet!

Pieter Breugel en de nar steken patat of friet in mond en begroeten de Amerikaan die een veelkleurig sporthemd draagt.

NAR Goed baai seur! Wilkeum hier!
Aai hèm Miel Knop!
End kom hoe hier wit autostop?

PIETER BREUGEL Miel toch! Hoe kunt ge zoiets vragen!
Wie zo een kostlijk hemd kan dragen
die heeft toch zelf 'ne Cadillac!

NAR Dat denkte gij! Hij heeft niet eens 'ne frak!
Allez! Stel gij hem eens een vraag,
Maar traag hé, Pieter jongen, traag... héél traag!

PIETER BREUGEL Ekskjoes mie seur, how doe you doe?
Aai hoop... aai hoop you stel het goe!
Wot kom you doe, seur, hier in Maais?
You kom hier sliep on halve praais?
In Brussel déé stroop of you vel!
Aai hoop you understend mi wel!

NAR Dat zijn al even zotte vragen!
Gij kunt precies niet goed verdragen
dat ze te Brussel laten slapen
om duizend frankskes op te rapen!
Dat is per nacht toch niet teveeler
voor een matras vol zagemeel!
Ekskoes mie seur, wot do you wil?
Aai èm you friend... seej simpel Miel!

AMERIKAAN Wel Miel! Dèts verry fain

De Amerikaan vervolgt in gebroken Vlaams.

AMERIKAAN Ik wens meer duidelijk te zijn!

PIETER BREUGEL Wel! Hoort me dat eens aan!
Gij zijt toch 'nen Amerikaan!

NAR Waar hebbe gij dat Vlaams geleerd?
Nu voel ik me nog meer vereerd!

AMERIKAAN Mijn overgrootvader, goed horen,
werd lang terug te Meis geboren!
Ginds in Amerika gezeten
kon hij zijn Meise niet vergeten!
Als ik nog was een kleine dwerg
sprak hij mij van de Hasseltberg.
Hij zelf heeft me dit Vlaams geleerd,
vandaag ben ik hier weergekeerd
om naar de Hasseltberg te kijken
waar ik de sint Elooikapel zie prijken.
Daarnaast heeft mij de lust bekropen
op de Expo 't Atomium te kopen.

PIETER BREUGEL Wel! Zijn me dat voor rare stoten!
Verrassingen zijn nooit uitgesloten
maar zoiets tegenkomen vind ik straf
en ditmaal dan nog zonder toverstaf!

NAR Wees dubbel welkom nu mij weten
dat gij de Hasseltberg niet kondt vergeten,
de berg waarvan U eertijds werd verteld!
Uw grootvader was vast 'nen held!

AMERIKAAN Mijn vrienden: excuseer me wel,
al is uw Hasseltberg van tel
thans moet ik gauw naar Expo
mijn helikopter wacht op mij... hellow...
Straks kom ik nog wel aangelopen
maar eerst wens ik 't Atomium te kopen!

NAR Mijn goeie vriend: blijf rustig hier
en drink met ons een pintje bier!
't Atomium heb ik bezocht;
het is sinds gisteren verkocht!
Ik lieg niet vriend, begrijp me wel!
De Sarma kocht geheel het spel
om later, o wat zal het smaken!
Miljoenen frikadellen in te maken!

AMERIKAAN Verdomd! Ik ben dus echt te laat!

PIETER BREUGEL Maak U daarom niet al te kwaad,
ook hier werd een Atomium gemaakt
waaruit geen Rus ooit wijs geraakt.
Veel straffer is het dan de spoetnik, vriend,
het heeft de wereld door zijn glans verblind!
En om uw moeite te belonen
zal nu Jef Heyvaert het U tonen!

NAR Welaan dan Jef! En...boem – boem – boem!
Verschijnt met uw atomium !

De boer verschijnt met atomium gemaakt uit patatten of bieten.

AMERIKAAN O wonderfull! 't Is geniaal!
Wat moet dat kosten? Ik betaal
al wat gij vraagt in dollars uit
maar wacht nu niet met uw besluit
voor ik de kans weerom verkijk...
De Sarma lijkt me ook zeer rijk!

NAR Wel Jef! Gij moogt daarin beslissen!
Wij weten dat gij niet zult missen
wanneer gij hier de prijs zult zeggen
en onze vriend zijn briefkes neer zal leggen!

PIETER BREUGEL Denk nog eens even na en reken juist
uw ogen toe, uw armen goed gekruist!

AMERIKAAN Wel vriend, wees maar in geen geval verlegen!
Reken goed door! Goddank ik kan er tegen!

BOER Wel dan! Als ik mag zeggen wat ik meen!
Ik heb voor U begot geen hart van steen!
Al doen ze zoiets niet meer op den Expo,
ik geef U mijn Atomium cadeau!!!

NAR en PIETER BREUGEL Bravo! Bravo! Bravo!

AMERIKAAN Zo 'ne cadeau!

*Op dit ogenblik verschijnt sint Eloi in groot ornaat en roept eveneens "Bravo!"
Allen knielen eerbiedig.*

SINT ELOOI Bravo! Dat hebt ge goed gedaan!
Gelieve rustig recht te staan
en weet dat ik van ginder boven
U allen samen stond te loven!

Allen staan recht.

SINT ELOOI Ja! Vrienden, ik ben hier verschenen
niet om te treuren of te wenen,
maar om U met mijn volste zegen
te zalven op uw levenswegen!
Ook hier vanavond bij dit spel
werd er gedacht aan mijn kapel
ginds boven op de Hasseltberg!
Al is 't moderne verkeer er erg
toch sta 'k er rustig in mijn nis.
Maar nu het Vlaamse kermis is
wou ik U openlijk bedanken
bij 't rinkelen der beiaardklanken.
Ook sint Elooi houdt van plezier
van goeie moppen en van Brabants bier!
Daarom voel ik mij zalig blij
rond deze schone pastorie!
Dat gij het altijd goed moogt stellen
mijn beste sint Elooigezellen!
En, gentlemen, Amerikaan,
gij zult alvast de kunst verstaan
om waardig ere-lid te wezen!
Bij voorbaat zijt g' er om geprezen!

AMERIKAAN Ik dank U, sint Elooi, voor deze wenk
en wat ik er zoal van denk:
graag zou ik honderd duizend dollars geven
om hier als ere-lid te worden opgeschreven.

NAR Bravo! Bravo! Bravo! Driemaal Bravo!

PIETER BREUGEL 't Is lijk een cijferke van den Expo!

NAR Welaan dan! Dat ons koor verschijne!
Dat alle zorg voortaan verdrijve!
Het enige wat ik hierna nog verg
is het "Te Deum" van de Hasseltberg!

Zangers op en lied als einde: "Het lied van de Hasseltberg" (wijze: "Dokter Grijsenbaard"):

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[1]

Wie kent er niet de Hasseltberg?
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Het vroeger rijk van reus en dwerg.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Maar thans het rijk van sint Elooï.
Ja, zijn kapel verdient een fooi!

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Elooï!

[2]

Op één december ieder jaar
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Staat iedereen er kant en klaar.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Om er op bedevaart te gaan.
En komt de smid op 't aambeeld slaan.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Elooï!

De smid komt op en hamert op het aambeeld.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[3]

Hier hamert zonder tijdverlies.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Voor U op 't aambeeld Tischken Dries.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
De kromste nagel slaat hij recht.
Want Tischken Dries die meent het echt.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Elooï!

De smid slaat de kromme nagel recht.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[4]

En hoort maar hoe zijn aambeeld klinkt.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Tot Tischke blij zijn pintje drinkt.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
En na de arbeid medeviert.
Want ginderboven wordt gezwierd.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Elooï!

De smid drinkt een pint.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[5]

En is de bedevaart gedaan.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Dan komt Jef Van den Breede aan.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Dan brengt hij zijn geperste kop.
Met een goede kladde mostaard op.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

De slachter komt op met een schotel geperste kop.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[6]

En Jefke tapt zoveel hij kan.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
En ieder pakt er 't zijne van.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Een pint en wat "geperste kop".
En ieder is er boven op.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

De boer komt op met zijn Atomium.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[7]

De boeren zijn er vast niet stoem.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Jef Heyvaert miek 't Atomium.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Kijkt hoe het wonder werd gemaakt.
Waaruit geen Rus ooit wijs geraakt!

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

De boer laat het Atomium draaien.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[8]

Want ja, de spoetnik van de Rus.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Die lijkt meer op een peperbus!
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Voor wie dit wonder goed bekijkt,
dat hier in voor U in vol glorie prijkt!

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

Amerikaan komt op.

NAR en PIETER BREUGEL zingen

[9]

Toen kwam er nen Amerikaan.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Die had zijn schoonste hemdje aan.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
En ieder zag het al van vèèèr.
Want hij sliep in den Dagobèèèr.

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

[10]

Hij vroeg Jef Heyvaert:
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Wil jij verkoop 't Atomium?
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Jef Heyvaert dacht aan den Expo
en riep: gij krijgt het ding cadeau!

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

De Amerikaan neemt het Atomium van de boer aan.

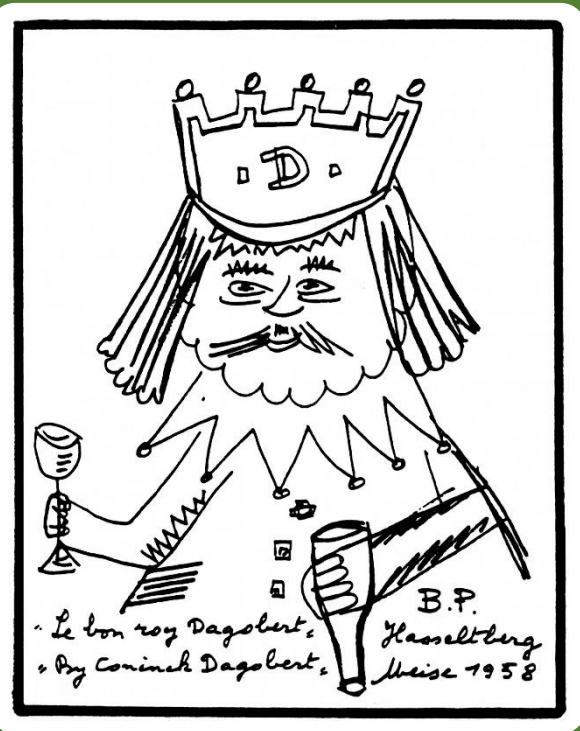
NAR en PIETER BREUGEL zingen

[11]

Toen ging de Hasseltberg op zwier.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Tot 's morgens vroeg een uur of vier.
Wizze Wizze Wis Bom Bom
Wie er trakteerde, wel verstaan,
Dat was onze Amerikaan!

(REFREIN:) Hopla Hopla Haver Hooi
Leve sint Eloo!

*"By Coninck Dagobert"
Tekening Bert Peleman
Hasseltberg Meise 1958*

HET AVONTUUR VAN KONING DAGOBERT EN SINT ELOOI

TV-FRAGMENT UIT HET BERIJMD BEDEVAARTSPEL VAN BERT PELEMAN

Bert Peleman

1958

*Rolverdeling: Nar, Dagobert, sint Pieter, sint Elooi, zangers.
De poort van de sint Elooikapel als hemelpoort.*

REPORTER Beste kijkers, hier volgen enkele taferelen uit het folkloristisch spel geschreven in Brabantse boerenstijl en elk jaar door de sint Elooi-gezellen bij de viering van hun beschermheilige opgevoerd op de Hasseltberg te Meise. Vooreerst kondigt de Brabantse nar het feest aan waarna Koning Dagobert, die in zijn leven niet steeds de raad van sint Elooi heeft gevolgd, andermaal een poging doet om in de hemel binnen te geraken maar onverbiddelijk door sint Pieter wordt beschuldigd en afgeweerd...

Nar rinkelt met narrenstokje en kondigt aan:

NAR Vrienden van de Hasseltberg
waar woonden reus en dwerg
hier nabij de hemelpoort
hoort gij het verarmend woord:
ieder jaar met sint Elooi
vraag een koning er een fooi!
Wie hij is, ziet ge van vèèr:
het is Koning Dagobert!

Dagobert kuchend op.

NAR Kijkt, zijn mantel is versleten
door de motten aangevreten!
Neen! Sint Pieter met zijn boeken
hoeft voor hem niets lang te zoeken...

Sint Pieter op met boek.

SINT PIETER A, B, C, D, ... Dagobert...
Koning met te grote 'air'!
Sire die in gans zijn leven
heel wat dwaasheid heeft bedreven...
Lijk in 't liedje wordt beweerd
droeg hij zelfs zijn broek verkeerdt...
Ja! Hij liep in 't slechte spoor...
Luister maar eens naar het koor!

KONING DAGOBERT *(onderbrekend)*
Mag ik effekes iets zeggen?

SINT PIETER 't Is aan ons het uit te leggen.
(snauwend)

Troebadoer op met koor en kleurplaat.

(“Het lied van koning Dagobert” – Nederlandse vertaling van Willem Bergsneider)

TROEBADOER EN KOOR De Koning Dagobert
die droeg eens zijn pijnbroek verkeerd (bis)
dit zag sint Elooi.
Hij sprak: “ 't is niet mooi
Uwe majesteit
is zijn billen kwijt!”
De vorst zei: “ 't Is verstaan!
Ik doe gauw mijn broek deftig aan!

De Koning Dagobert
die heeft zich toen dapper geweerd (bis)
Dit zag Sint Elooi.
Hij sprak: “ 't Is niet mooi!
'k Zie een zwarte plak
op uw achtervlak!”
De vorst zei: “ Heb geen schrik!
De negers zien zwarter dan ik !”

SINT PIETER En nu leest gij zelf eens voort
hier nabij de hemelpoort...

KONING DAGOBERT Mag ik effekes iets zeggen?

SINT PIETER 't is aan ons het uit te leggen!

Sint Pieter overhandigt het boek aan Dagobert, die pijnlijk leest:

KONING DAGOBERT dat.. dat... Dagobert bij menig feest
meermaals dronken is geweest...
Dat... hij somtijds ongeschoren
en met ongewassen oren
in de Mis te laat dierf komen
en dierf twijfelen aan Rome;
dat, als Sint Elooi kwam preken,
Dagobert soms met veel streken
naar de meiskes zat te kijken
en zijn aandacht niet liet blijken.
Dat hij Sint Elooi bespote
en hij dacht hem te bedotten...

SINT PIETER Al wat aards was ging gij prijzen!
Hier zie!... Hier zijn de bewijzen!

Een dienaar brengt een na een de hierna vernoemde voorwerpen op.

SINT PIETER Kijk! Hier is de grote kruik
uit uw dagelijks gebruik!

Ketel met pollepel.

SINT PIETER En hier zijn we in uw keuken
bij de wonderbaarste reuken!

Hoofdkussen met duivelskop.

SINT PIETER En zie hier het pluimen kussen
dat u wist in slaap te sussen!
Drinken, eten, slapen, ronken,
in de vadsigheid verzonken!
Neen! Hier helpt u geen pleidooi
zelfs niet een van Sint Eloo!

Einde tafereel. Beeld: de zangers met prentjesplaat, zij zingen (in de achtergrond):

KOOR De Koning Dagobert
die was eens op jacht in de Weert (*bis*)
Dit zag Sint Eloo.
Hij sprak: " 't is niet mooi!
Uwe majesteit raakt zijn adem kwijt! "
De vorst zei: " 't Kan best zijn!
Er liep achter mij een konijn!"

Tijdens dit in sourdine zingen: de stem van de reporter:

REPORTER Maar hier had Sint Pieter zich blijkbaar vergist in de machtige voorspraak van
sint Eloo! Wat na heel wat wederwaardigheden voor de hemelpoort is het
tenslotte toch sint Eloo die de rouwmoedige Koning Dagobert redt. Eerst
moet Dagobert echter als symbool van zijn zondig leven een kromme nagel
recht kloppen waarna hij triomfantelijk de hemel mag binnen gaan...

Dagobert voor aambeeld terwijl hij kromme spijker recht klopt.

KONING DAGOBERT Hier wordt voorgoed het pleit beslecht!
De kromme nagel sla ik recht!

SINT ELOOI Op Gods bevel: treed blij de hemel binnen!
Nu kan het feest voor goed beginnen!

SINT PIETER: Wat God beveelt is goed bevolen.
Ja, lang zat gij op hete kolen.

KONING DAGOBERT: Bedankt! Bedankt, wel duizend keren!
Een mens is nooit te oud om wat te leren.

SINT ELOOI Een nieuwe mantel en een nieuwe kroon
Zij het onmiddellijke loon!

SINT PIETER Laat ons tezaam de vreugde delen!
Te Meise mag de beiaard spelen!

Terwijl de groep verdwijnt: beiaardspel en gejuich.

*Met beiaardspel in achtergrond: de zangers en vertelplaat in beeld – dan in zelfde beeld: beeld van Sint
Eloo – eerste beeld weg, alleen beeld van Sint Eloo. Gedaan.*

HET AVONTUUR VAN KONING DAGOBERT EN SINT ELOOI

EEN BERIJMD TONEELSTUKJE GESCHREVEN VOOR MEISE'S JEUGD

Bert Peleman

oktober 1977

Bij de aanvang verschijnt een jeugdige heraut of "belleman" op het podium waarop de hemelpoort staat afgebeeld.

Indien mogelijk vraagt de heraut met tromgeroffel of trompetgeschal de aandacht van de aanwezigen.

Indien het een "belleman" is, rinkelt hij met de bel. Daarop ontvouwt hij een perkament en leest:

HERAUT Geacht publiek!
Kijk rustig toe en luister goed!
Hier komt een man van edelbloed:
een man die, Koning Dagobert geheten,
ooit op de troon der Franken heeft gezeten.
Sinds lang is hij op aard gestorven
waar hij het blijkbaar heeft verkorven.
Zijn goudsmid, Sint Elooi geheten,
heeft hem dat al méér dan eens verweten
dat hij al te losbandig deed
en al zijn geld in 't water smeed...
Als koning maakte hij het veel te bont.
Nu zwerft hij hier reeds jaren klagend rond:
een arme sukkelaar, die niets meer heeft
omdat hij niet verstandig heeft geleefd.
De hemelpoort mag hij niet binnen...
Kijk maar! Hier komt hij voor de pinnen:
een koning met kartonnen kroon
en met een mantel ver van schoon,
een deken helemaal gescheurd...
Maar wat hierna met hem gebeurt,
wordt U verteld, in woord na woord
vertolkt nabij de hemelpoort.

Ondertussen is Koning Dagobert met zijn kartonnen kroon en gescheurde mantel (deken of laken), in de hand een knobbelige stok, tot voor de hemelpoort gestrompeld, waar hij als volgt begint te klagen nadat de heraut is verdwenen:

KONING DAGOBERT Hoelang moet ik hier nog staan wachten?
Hoevele uren, dagen, nachten,
eer ik de hemelpoort mag binnen gaan?
Nog amper kan ik op mijn benen staan...
Waar is de tijd dat ik in mijn paleis
Brabantse pansen at met appelspijs?
Waar bleef die goeie geuze en de kriek?
Waar bleef de fijne dansmuziek,
de pracht en praal uit vroeger dagen?

Hij klopt met zijn stok op de hemelpoort en vraagt snikkend:

KONING DAGOBERT Ach Sinte Pieter: hoor mijn klagen!
Al schoot ik menig, menig kemel
laat mij toch binnen in de hemel!
Duw mij niet langer in de hoek...
Wees mij genadig met uw boek
waarin voorzeker al mijn kwaad
door U gestreng beschreven staat...

Hier gaat hemelpoort gedeeltelijk open (desnoods een doek dat openschuift) en verschijnt Sint Pieter met een groot boek. Sint Pieter draagt aan een riem een tros sleutels en een bel.

SINT PIETER *(vermanend)*
Dat hebt gij, koning, goed geraden!
Jawel! Met woorden en met daden
hebt gij op aard' een leventje geleid
dat U al te laattijdig spijt...

KONING DAGOBERT *(bevend)*
Is het, Sint Pieter, dan zo erg geweest?

SINT PIETER Uw leven, Sire, is één feest geweest!
Daarbij had gij van tijd ook grote praat...
Hoor maar eens goed wat hier geschreven staat!

Sint Pieter laat boek open en leest:

SINT PIETER Als rijke Koning van de Franken
hield hij vooral van sterke dranken.
Hij dronk niet enkel Brabants bier
maar ging soms weken lang op zwier.
Dan dronk hij borrels en cognac
en hield vooral van Armagnac!
Van tijd werd hij daarbij stomdronken
en lag tot 's middags in zijn bed te ronken!
Een keer zelfs is hij geeuwend opgestaan
en heeft verkeerd zijn pofbroek aangedaan!!!
Zelfs te Parijs zingt men van "Dagobert...
qui avait mis sa culotte à l'envers!"
Maar ook in Brabant is alom bekend
dat hij zowaar zijn laatste cent
verbrast heeft met losbandig leven.
De gulden raad hem steeds gegeven
door Sint Elooï, zijn edelsmid en vriend,
sloeg hij voortdurend spottend in de wind...

KONING DAGOBERT Ach, Sinte Pieter, sluit maar gauw uw boek!
Gij weet het allemaal, zelfs van mijn broek
die ik een dag verkeerd heb aangedaan!
Maar laat mij hier niet langer staan!
Sinds jaren lijd ik honger, kou en dorst.
Ik klop rouwmoedig op mijn borst
en vraag U en Ons Heer genade,
vergiffenis voor al mijn daden."

SINT PIETER Voor mij komt uw bekering àl te laat!
Maar ja, als goede democraat
wens ik U nog een kans te geven
om in de hemel te gaan leven.
Toch raad ik U oprecht een raadsman aan
want zonder advocaat zal het niet gaan!
En... denkt gij die te vinden zonder fooi?

KONING DAGOBERT *(plots hoopvol)*
Jawel Sint Pieter! ... Sint Elooi!!
Die wil voorzeker voor mij pleiten.

SINT PIETER *(streng)*
Het zou U wel eens kunnen spijten
dat hij, in plaats van U te helpen,
met veel nieuw kwaad zou overstelpen.

KONING DAGOBERT Dat kan ik, Sinte Pieter, niet geloven!
Al wordt mijn kwaad vast niet opzij geschoven,
op Sint Elooi blijf ik nog steeds vertrouwen!
Ach! Mocht ik hem slechts één minuut aanschouwen,
ik wed, dat hij mij zeker zou verstaan
en pleiten zou om mij te laten binnen gaan.

SINT PIETER *(keert zich om in de richting van de hemelpoort)*
Welaan! Die kans wil ik U gunnen!
Of wat gij, Sire, vraagt zal kunnen
moet Sint Elooi maar zelf beslissen!
Ook die hoeft uw geheugen op te frissen,
maar kom! Ik zal eens viermaal bellen
zo kan ik Sint Elooi vertellen
dat hij hier buiten wordt verwacht...

KONING DAGOBERT Bel als het kan niet al te zacht!
Hij zou het soms niet kunnen horen!
Moest hij niet komen, voel ik me verloren!

Sint Pieter belt viermaal waarop zeer vlug Sint Elooi in groot ornaat met mijter en staf verschijnt (zo mogelijk na enkele maten orgelmuziek).

SINT PIETER Waarom, Sire, zou hij niet komen?

KONING DAGOBERT. *(als aan de grond genageld bij verschijnen van Sint Elooi)*
Mijn God! Ik schijn zowaar te dromen!

SINT PIETER *(tot Sint Elooi die onverschillig toekijkt)*
Eligius: zie hier een man die zegt
dat hij zijn lot in bei uw handen legt.

SINT ELOOI *(verbaasd)*
Wie is die man? Ik ken hem niet!
Een koning lijkt men er geen ziet!
Een sire met kartonnen kroon!
Het lijkt mij méér dan ongewoon!

KONING DAGOBERT   *(geschrokken en geknield)*

Eligius, mijn edelsmid!
Hij die hier op zijn knieën zit
was eenmaal koning van de Franken
en zou U daarom dubbel danken
mocht hij door U de hemel binnen.
Maar laat hem eerst voor U beginnen
rouwmoedig op zijn borst te slaan
na al het kwaad door hem begaan!

SINT ELOOI   Zijt gij de Dagobert der Franken
destijds verslaafd aan sterke dranken,
de Koning die mijn raad miskende
en zingend door het leven rende?
Waar bleef uw kroon vol edelstenen?
Hoe staat gij hier met kromme benen!?
Waar bleef uw gouden staf vol diamant?
Hoe zijt gij, sukkelaar, hier aangeland?
Sta op en zeg maar eens wat gij begeert!

KONING DAGOBERT   Ik heb me inderdaad te laat bekeerd.
Rouwmoedig echter blijf ik hopen
dat ik, in zak en as gekropen,
na jaren boeten binnen mag.
Eligius: ach! dag en dag
heb ik op u, mijn oude smid, gerekend.
Besef toch vriend wat dit voor mij betekent!
Verdedig mij vandaag bij Sinte Pieter...

SINT PIETER   *(spottend)*
Hij dronk naar 't schijnt cognac per liter!!
Veel goeds heeft hij op aarde niet gedaan!

SINT ELOOI   Ik kan het, Sire, al te goed verstaan
dat gij de hemelzalen in wilt komen!
Maar dit besluit wordt niet alleen genomen!
In dit geval zijn we met twee...
en zelfs met drie... ook Smidje Smee!
Ook die zag ik hier graag verschijnen!

KONING DAGOBERT   Laat me niet in de hel verdwijnen!
Ik smEEK U wees mijn ziel genadig
al leefde ik al te baldadig!

SINT PIETER   Mij goed. Ik ben er mee te vree
en bel vijfmaal voor Smidje Smee!
Ook die moet mee het oordeel vellen!

SINT ELOOI   Zijn vonnis dient hier mee te tellen!

Sint Pieter belt vijfmaal maar Smidje Smee verschijnt niet dadelijk... enkele ogenblikken spanning.

KONING DAGOBERT   *(onrustig)*
Die blijkt me niet zo vlug te komen

SINT ELOOI Geduld! Hij staat bij 't smidsevuur
en smeedt een kroon van puur azuur
een kroon voor Sinte Maarten met zijn paard
die men sinds lang te Meise heeft aanvaard
als schutspatroom en fier vereerd.

SINT PIETER Wellicht heeft hij zich bij het werk bezeerd.
Ik zal zelf nog even vijfmaal bellen...

KONING DAGOBERT Vergeef me dat ik mee durf tellen.

Sint Pieter belt – Koning Dagobert telt mee tot vijf. Onmiddellijk daarna verschijnt in een stralend wit pak, met om de hals een gouden hoofijzer, Smidje Smee, in de hand een hamer.

SMIDJE SMEE Gegroet! Wat wordt van Smidje Smee verwacht?

SINT ELOOI Wel, goede vriend, wij vragen uw gedacht
of Dagobert die gij voor U ziet staan
de hemelpoort mag binnengaan.

SINT PIETER Dit wensten wij van U te weten.

KONING DAGOBERT *(angstig smekend)*
Gelieve, Smidje Smee, niet te vergeten
dat wij te zaam ooit borrels dronken

SMIDJE SMEE Ook dit wens ik niet te vergeten
al is daarnaast te goed geweten
dat gij ook op uw eentje zat te drinken
en ik met U niet aan mocht klinken...
Toch wens ik niet te streng te wezen.
Mijn oordeel hoeft gij niet te vrezen.

SINT ELOOI Hoe luidt dit oordeel, Smidje Smee?

SINT PIETER Hij vraagt uw oordeel voor ons twee!

KONING DAGOBERT Ach vriend! Wil mij genadig wezen.
Op voorhand zijt gij reeds geprezen!

SINT ELOOI Wel, Smidje Smee, spreek onvervaard.

SMIDJE SMEE Dan wordt door mij oprecht verklaard,
ik hoop dat ge mij goed verstaat,
geen oordeel vel zonder ons syndikaat.
Ik raadpleeg de B.R.S.B.

KONING DAGOBERT Ik snap er niets van, Smidje Smee...
De B.R.T. is mij sinds lang bekend,
daar raakt men stilaan aan gewend!

SMIDJE SMEE - B.R.S.B. - betekent in de grond
"Brabantse Roomse Smedenbond"!
Zijn leden wou ik zien verschijnen...

KONING DAGOBERT Mijn kansen schijnen te verkleinen.

SMIDJE SMEE Ik stel U voor geheim te stemmen
waarbij ik krachtig wil beklemmen
dat dan de meerderheid beslist...

SINT ELOOI Wel, Smidje Smee, ik vind U een artist,
een kunstenaar die zoiets vinden kon...
En wat vindt Sinte Pieter daar nu van?

SINT PIETER Het voorstel wordt door mij aanvaard,
het lijkt me echt de moeite waard...
De meerderheid moet hier beslissen!

KONING DAGOBERT (bang)
God! Als ze zich maar niet vergissen!

SINT PIETER Zie zo! Ik roep het syndikaat!

SINT ELOOI Ik meen dat 't Hoofdbestuur volstaat!

SMIDJE SMEE Akkoord! Sint Pieter: roep hen vlug bijeen
Zo voelen we ons niet te zeer alleen!

Sint Pieter belt eenmaal lang en roept door kier van de hemelpoort:

SINT PIETER Aandacht! Hier is de hemelpoort,
ik hoop B.R.S.B. dat gij mij hoort!
Het hoofdbestuur wordt hier verwacht!

Sint Pieter belt terug. Na enkele ogenblikken komen de bestuursleden af, liefst zoveel mogelijk eveneens in het wit of grijs met gouden hoefijzers om de hals.

KONING DAGOBERT (tevreden)
Ze komen vlugger dan ik dacht!

Als allen op een rij opgesteld staan zegt Smidje Smee:

SMIDJE SMEE Mijn vrienden van het Hoofdbestuur:
gij ziet hier in dit angstig uur
voor U de Koning van de Franken
ditmaal eens zonder sterke dranken!
Gij weet dat hij losbandig heeft geleefd
maar nu rouwmoedig voor ons zucht en beeft.
Aan U te stemmen of hij binnen mag.

KONING DAGOBERT Wees mij genadig, heren! Driemaal ach!

SINT ELOOI Wel aan dan: deel de briefjes uit...

SINT PIETER Tref in geweten uw besluit...

SMIDJE SMEE Bedenk: de meerderheid beslist.

KONING DAGOBERT (bevend)
Ik hoop dat gij U niet vergist!

Stembriefjes worden door Smidje Smee uitgedeeld.

SMIDJE SMEE Heeft iedereen een potlood bij?

SMID Ik niet!

SINT ELOOI Gij krijgt een Bic van mij...
Maar geef hem zonder fout terug.

SMIDJE SMEE En nu heel rustig, niet te vlug,
uw antwoord: mag hij binnen, ja of neen?

SINT PIETER Hoofdletters A.U.B. voor iedereen!

Daarna worden de briefjes op mekaars rug beschreven met ja of neen terwijl gebeurlijk een komisch muziekje weerklinkt. Koning Dagobert kijkt angstig toe.

Als de stemming gebeurd is, doet Sint Elooi zijn mijter af waarin de stembriefjes worden opgehaald.

SINT ELOOI En nu de stemmen eerlijk tellen
en dan tezaam ons oordeel vellen.

KONING DAGOBERT God – God! Wil mij genadig wezen!

SINT PIETER Aandacht! Ik zal de stemmen lezen.
Gij, Smidje Smee, schrijf rustig neer
't zij ja of neen, niet min of meer!

Vervolgens worden de stemmen geteld die als volgt de spanning verwekken:

SINT PIETER Ja –
Neen – Neen –
Ja – Ja –
Neen –
Neen – Neen –
Neen – Ja –
Ja –
Ja –
...

Deze dienen zodanig af te wisselen dat Koning Dagobert slechts met 1 stem meerderheid in de hemel wordt toegelaten. Het aantal stemmen hangt af van het aantal mogelijke medespelers.

Daarna zegt Sint Pieter tot Koning Dagobert:

SINT PIETER Als ik nog goed kan tellen
en mij niet hoeft te kwellen
wordt gij de hemel ingeleid
met één stem meerderheid!

KONING DAGOBERT (snikkend van vreugde)
Goddank! Goddank! Het is gelukt!

SINT PIETER Niet langer onder leed gebukt!

KONING DAGOBERT Die stem komt vast van Sint Elooi.

SMIDJE SMEE Ja! Hoppe – hoppe – haver hooi!

SAMEN: Hoera! Lang Leve Sint Elooi!

SINT PIETER Stap nu met ons de hemel binnen!
Maar prent voor eeuwig in uw zinnen
dat gij met moeite zijt ontsnapt
na al de drank door U getapt!

SINT ELOOI Kom vriend: laat ons vergeven en vergeten
en samen in de hemel rijstap eten!
Rijstap met bruine suiker, Dagobert,
en Breugelvlaaien, op een reuzebord!

KONING DAGOBERT En als het kan één beker Brabants bier!

SINT PIETER Akkoord! Maar dan geen twee of drie of vier!

SMIDJE SMEE En vast geen vijf of zes of zeven!

KONING DAGOBERT Ik zweer U allen soberder te leven
dan ik op aarde jaren heb gedaan.
Ik zweer U 's morgens tijdig op te staan
en nimmer nog mijn broek verkeerd te dragen.

SINT PIETER Méér, Dagobert, zal U ons Heer niet vragen...

SINT ELOOI Ziezo! Dan kan het feest beginnen!
Haal pot en pannen voor de pinnen!
Leef verder eeuwig onbevreesd!
Te Meise wordt vast mee gefeest!

Bij feestmuziek en rinkelen van potten en pannen gaan allen de hemelpoort binnen – gebeurlijk beiaardspel.

OFWEL ALS SLOT:

SINT ELOOI Het Brabants bier stroomt door de kelen
en blij hoor ik de beiaard spelen.

SINT PIETER Ter ere, vrienden, van U twee...
van Sint Elooi en Smidje Smeel!

Als slot beiaardmuziek.

bijlage 1: LIEDJESTEKSTEN

In de voorgaande toneelwerken kwamen al liedjes voor, traditionele en ook aangepaste: op een door iedereen vrij goed gekende melodie werden dan teksten gemaakt die aan de plaatselijke situaties aangepast waren en die bijgevolg makkelijk konden aangeleerd en meegezongen worden.

Het maken van nieuwe, plaats- en tijdsgebonden teksten op alom gekende melodieën was een toentertijd vrij courante bezigheid. Met de veranderende levenswijze in onze maatschappij verdween langzamerhand zowel dit gebruik als de herinnering aan wat er ooit eens in dit verband gemaakt werd.

Tijdens de opzoekingen troffen we hiervan nog enkele voorbeelden aan ¹, die hierna opgenomen zijn, zonder enige illusie omtrent de volledigheid van wat volgt... Ze zijn hier verder chronologisch gerangschikt:

HET LIED VAN DE HASSELTBERG

Waarschijnlijk gemaakt in de jaren 1954-1955. Dit valt af te leiden uit de verwijzing naar het Atomium, een gebouw dat toen blijkbaar een zware indruk op de bevolking moet gemaakt hebben (cfr. ook al de andere verwijzingen naar de *Expo '58*).²

Dit liedje, auteur tot nog toe onbekend, dateert zeker van vóór december 1955, vermits na afloop van de sint-Elooviering van 1 december 1955 de burgemeester er *het vervolg* op zong (cfr. infra).

HET VERVOLG OP HET LIED VAN DE HASSELTBERG

Vrij precies te dateren: geschreven door Jules Van Campenhout (1901-1980), de toenmalige burgemeester van Meise (1947-1976), en voor het eerst te berde gebracht op de avondlijke naviering van 01.12.1955.³ De gebruikte melodie is niet bekend.

¹ Al de volgende stukken werden qua teksten of muziek blijkbaar evenmin ooit formeel bij een publieke instantie of Sabam neergelegd.

² Expo-58 opende op 17.04.1958, maar de bouw van het Atomium startte in oktober 1956 en de planning van hoe de constructie er moest gaan uitzien was al geruime tijd daarvoor vrij algemeen in de pers gekomen.

³ Cfr. supra voor de omstandigheden waarin dit alles gebeurde in het hiervoor opgenomen *Verslag over de sint-Elooi-manifestatie van 1955*. De verwijzingen naar “ouwe vete” en “rechtmatig beheer” in de teksten maken allusie op de aanslepende latente spanningen die er waren tussen de

HET LIEDJE VAN DEN HASSELTBERG BRABANT, DIERBAAR BREUGELLAND !

Deze teksten werden eerst teruggevonden op een blad (*achteraan de 1957-versie van het toneelstuk*) dat bovenaan tot de rand volgetikt was, dus zonder titel of andere gegevens van het bovenste liedje. Een latere kopie in het privé-archief van de familie Lettens toont daarvan nog wel de titel.

De melodie van het eerste was ongetwijfeld die van het volksliedje “*Dokter Grijzenbaard*” en de tekst blijkt zowat zeker eveneens van de hand van Bert Peleman te zijn. Het beschrijft nogmaals de perikelen van de eerste heropleving en dit moet dus dateren uit de periode december 1955 – december 1957.⁴

[*Het tweede liedje verwijst wel naar sint-Elooi en Smidje Smeë, maar niet rechtstreeks naar de Hasseltberg*]

BEDE TOT SINT-ELOOI

De tekst is van de hand van Bert Peleman en de originele muziek hiervoor (*afgerond dd. 07.09.1957*) werd door Jan Feyen⁵ gecreëerd.

De eerste publieke uitvoering gebeurde tijdens de sint-Elooviering van 01.12.1957.

HULDE AAN SINT-ELOOI

LOF DER BJB-RUITERS

HET LIED DER TRAKTOREN

Drie teksten van de hand van Bert Peleman, alle voor een uitvoering tijdens de sint-Elooviering van 01.12.1963 bedoeld. De melodie van elk is onbekend.

SINT-ELOOI-LIED

Ook de toenmalige dorpsgenoot Jef Burm (1923-2011) bleek door het sint-Elooi-gebeuren op de Hasseltberg geïnspireerd te worden: hij schreef een tekst op de melodie van een populaire evergreen.

Het werd voor het eerst op de viering van 03.12.1972 gebracht.

kapel-enthousiastelingen van de Hasseltberg en de kerkgemeenschap van sint-Martinus in Meise, waarbij de eersten zich meer dan eens als het “kleine broertje” door de moederparochie van Meise benadeeld voelden.

⁴ Op dezelfde melodie schrijft Bert Peleman een (veel langer) liedje op het einde van zijn parodie uit 1958. Dus gezien de vindplaats, het hergebruik van de melodie en het refrein (*die typische slogan is als uitroep zeker van de hand van Peleman*)...

⁵ De norbertijn Jan Feyen (1920-1993) was priester-beiaardier van de abdij van Grimbergen vanaf 1945, als dusdanig officieel aangesteld van 1952 tot zijn overlijden.

HET LIED VAN DE HASSELTBERG.

(Wijze "O Denneboom")

O Hasseltberg, O Hasseltberg,
wie zou er U vergeten ?
Gij zijt het rijk van St. Elooï
Ja. zijn kapel verdient een fooi
O Hasseltberg, O Hasseltberg.
Wie zou er U vergeten

O Hasseltberg, O Hasseltberg,
Gij schoonste aller bergen,
Vol moed bezingen wij uw roem
Ook gij hebt Uw Atomium
O Hasseltberg, O Hasseltberg,
Gij schoonste aller bergen

O Hasseltberg, O Hasseltberg,
O berg vol avonturen
Want dank zij den Amerikaan,
Wenst ieder mee op zwier te gaan
O Hasseltberg, O Hasseltberg,
O berg vol avonturen

Vervolg van het
"LIED VAN DE HASSELTBERG"
(Sint-Elooi's-Kwartier)

Jef Vanden Breede sprak het uit
Serieus of niet, maar 't kwam er uit
Dat hij het toch niet dulden zou
Dat Sint-Elooi verhuizen zou

Het ultimatum dat men bracht
Was wel zo slecht niet uitgedacht
Het steunde op veel gezond verstand
en g'hechtheid aan de ouwe trant.

Jean Bogaerts, nog een jonge man
Steunde 't verzoek van zijn buurman
Die in Hasselt is gekend
als ne seriecasse, flinke vent.

Er moest dan toch wel iets gedaan
Dat kon eenieder goed verstaan.
Er werd gepraat zonder respijt
en d'oplossing kwam nog juist op tijd.

Mijnheer Pastoor er bij gesleurd
Er was ten slotte nog niet gebeurd.
Een nieuw program werd opgemaakt
En iedereen akkoord geraakt.

De dreigbrief bracht ons aan 't verstand
Dat 't Dorp en Hasselt zijn één verband.
De handen in elkaar gelegd
En ieder kreeg alweer zijn recht.

Eenieder kent de Hasseltberg
Het volk is er soms wel erg
Wordt man en peerd te weer gesteld.
Tot schutse van het Hasselveld.

De "Ouwe Vete" Kerk of Kapel
Kent ieder nog van oudsher wel.
Zeer dikwijls is het wel verklaard
"Pas op" of... Hasselt gaat appaart!

De Ouwe Vete is te niet
Zoals eenieder hoort en ziet
Sint Maarten blijft in 't Dorp gegeerd
En Sint Elooi in Hasselt vereerd.

Opdat de stoet zou kunnen gaan
Moest er tenslotte nog veel gedaan
Sint-Elooi's Kapel moest opgesmukt
Of anders was het al mislukt!

Bert Peleman, een jong profeet
't Was schoon wat hij daarboven deed
Ter ere van de Ouwe Sint
In wie hij zijn behagen vindt.

En op den dag van dit schoon feest
Deed elk zijn best, elkeen om 't meest
Voor het verloop van het tornooi
Rond de Kapel van Sint-Elooi.

Het Dorp stond paf: en zei terstond
Dat 't Recht van Sint-Elooi bestond
Voor dat Sint-Maarten was beland
In 't Dorp, daar in 't lage land.

Ten slotte van deze rijmelarij
Zijn wij er allen nog gere bij
In 't Dorp daar klinkt het Beiaardspel
En Sint Elooi, houdt zijn Kapel

In naam van gans het schone volk
Zijn wij vandaag de grote tolk
En roepen allen, luid en hel
Leve Sint-Elooi en zijn Kapel.

Foto jaren '1950.

[bovenaan: HET LIEDJE VAN DEN HASSELTBERG]

Wie kent er niet de Hasseltberg ?
Wat daar gebeurde was wel erg !
Een ogenblik bleek de kapel
Van Sint Elooi niet meer van tel !

REFREIN : Hoppe - hoppe - haver - hooi !
Leve Sint Elooi !

Want die van Meise (wat een spel)
Vergaten Sint Elooi's kapel !
Ze gunden Hasselt zelfs geen Mis !
Toen werd het oorlog en 't zat ... mis !

Er werd met recht geprotesteerd !
En gauw naar Hasselt weergekeerd !
Daar liet men Sint Elooi niet los !
Fil Lettens bleek 'ne slimme vos !

Sindsdien is ieder weer akkoord.
En ieder houdt zich aan zijn woord.
Viert Sint Elooi ! Viert eensgezind !
Ook Meise is met ons bevriend !

Gij allen die dit liedje hoort !
Viert dus maar verder onverstoord !
Viert Sint Elooi in ZIJN kapel !
Want Hasselt is weerom van tel !

N.B. De twee eerste regels van elke stroof
worden telkens gevolgd door het bekende
"Wizze - wizze - wis - bom - bom !

BRABANT, DIERBAAR BRUEGELLAND !
Tekst : Bert Peleman   Muziek : Victor Van Frachen.

Brabant, dierbaar Bruegelland,
waar het smidsevuur nog brandt
en 't gezonde blonde bier
zorgt voor leute en plezier !.

Brabant, dierbaar Bruegelland
waar de lol de kroon nog spant,
waar men 't werken niet verleert
en op tijd de kelen smeert !.

Brabant, dierbaar Bruegelland,
broederlijk, "met hand en tand"
zweren wij U eeuwig trouw
schone, rijke Bruegelgouw !.

R E F R E I N .

Sint Elooi- en Smidje Smee :
Viert met ons maar lustig mee !
Gunt ons heden goedgezind
Nog een goeie volle pint !

Bede tot Sint Eloi.

- vereerd op de Hasseltberg te Meise -

- zang -
- klavier -

devoot.

1. Sint E - looi, al - hier ver -

eerd, handt ons hart naar u ge - keerd - Zet het met uw to - ver -

han - den als een smid - se - vuur te bran - den als een smid - se -

vuur te . bran . den -

tekst = Bert Peleman -
muziek = J. Feyens, spram -

7 Sept 1957.

-B E D E T O T S I N T E L O O I-

=====

vereerd op de Hasseltberg te Meise .

ingetogen.

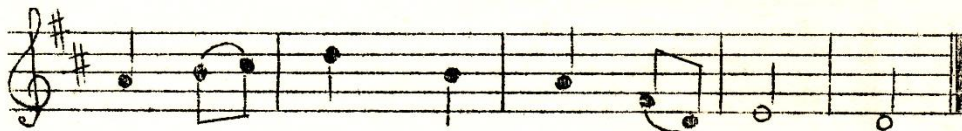
tekst : Bert Peleman.
muziek : Pater J. Feyen, o.praem.

- 1 - Sint E - looi al - hier ver - eerd : houd ons hart naar
2 - Laat het vlam - men hoog en puur ! hoed in ons het
3 - Rond Uw Has - selt - berg - ka - pel houd de dui - vel

- 1 - U ge - keerd. Zet het met Uw to - ver - han - den
2 - hei - lig vuur ! Met Uw ha - mer fier ge - he - ven
3 - in Uw knel ! Leer ons, door het vuur ge - dre - ven,

- 1 - als een smid - se - vuur te bran - den !
2 - smeed tot zui - ver staal ons le - ven !
3 - als een smid - je Snee te le - ven !

1 december 1957 .

HULDE AAN "SINT-ELOOI"

Sint-Elooi = getrouwe vriend
Die ons hier verenigd vindt !
Met de hamer in de handen
blijft de geestdrift voor U branden !

Ieder jaar, bij zon of regen,
komen wij U lachend tegen !
Stevig rijdt gij op uw paard
met een wapperende baard !

Op de Hasseltberg gezeten
kunnen wij U niet vergeten !
In de morgen fit en fris
gaan wij samen naar Uw mis.

Ieder gunt er U een fooi
en denkt " Leve Sint Elooi "
Eerst daarna gaan wij op zwier
bij een schuimend pintje bier !

Maar bij drinken of bij eten
nooit wordt gij door ons vergeten !
Zelfs bij avond in ons bed
wordt gij niet op zij gezet !

Dankbaar blijven wij gedenken
Al de vreugd die gij kwaan schenken.
Zelf al sliep ik in het hooi
Nóg dankte ik... Sint Elooi !

Bert Peleman
I-I2-63

LOF DER B.J.B.-RUITERS

Fiere ruiters, stoer te paard,
trouw rond Sint-Elooi geschaard !
gij die, regen, kou of wind
steeds de weg naar Meise vindt!

Gij die op uw paard gezeten
Brabant's heuvelen kunt meten,
Gij die, ieder jaar paraat,
Sint-Elooi niet laf verraadt;

Gij die 's morgens vroeg, op tijd,
moedig door de velden rijdt;
Gij die Sint-Elooi komt bidden ;
Welkom, vrienden, in ons midden,

Welkom, kloeke B.J.B....
Viert met ons in vreugde mee !
Rijdt niet al te vlug naar huis,
Feest met ons bij pint en kruis !

Laat uw paarden rustig staan,
Géén durft er op hol te slaan !
Maak met ons een dag plezier,
Ga voor Sint-Elooi op zwier !

Weet = het is een heilig man
die het best verdragen kan
Het is de moeite waard !

Viert !
Drink alleen niet... lijk een paard !

Zeker zoudt gij het bekopen
en op scheve poten lopen !
Houd dus maat, maar feest gerust
nu geen mens de vreugde blust.

Bert Peleman
I/12/63

HET LIED DER TRAKTOREN

Wie mocht het niet te Meise horen =
het machtig lied van de traktoren ! ?
Als reuzepaarden, stoer uit staal,
verstaat ook Sint-Elooi hun taal !

En bij het brommen der motoren
trekt ieder traktor fors zijn sporen.
Met Sint-Elooi te paard vooraan
Rijden zij langs een zegebaan !

Al slikken zij geen hooi noch haver =
Zij trekken als de felste draver !
Zij zijn gelijk een wonderpaard
dat dapper spier noch adem spaart.

Al hebben zij een stalen snoet
en slikken zij alleen " mazoet ",
al laten zij geen vijgen vallen,
al hoort men hen bij wijlen knallen;

Toch ook vindt Sint-Elooi het fijn
dat zij er jaarlijks willen zijn !
Al lachend in zijn volle baard,
Ziet hij hen fier rond hem geschaard.

Daarom laat ik mijn stem hier horen
en bij het lied van de traktoren
roep ik vandaag met heilig vuur =
"Leve de mannen aan het stuur !

Bert Peleman
I-12-63

Sint Elooï Lied

Sint Elooï 66 Ijzersterke heilige
Dank u voor uw zegenend gebaar
Want j weet de mannen te beveiligen
op het veld de baan en de trottoir
Ruiters -traktors boeren-paarden
u brengt alles broederlijk bijeen
Op de kalender blijft u een vaste waarde
U bent de smid d'oor alle tijden heen

Op de Asselberg te Meise
tussen hazen en patrijzen
met mede hulp van VTB
Ging men voor t eerst proberen
het was improviseren
maar t viel buiten verwachting mee
Van overal gekomen
naar t kapelke onder de bomen
~~Heeft men het oud gebruik hersteld~~
Bij Sint Elooï zich aangemeld
Gezeten op de paarden
hebben ze de oud vermaarde
bedevaart in ere hersteld

muziek Oh Margrietje
tekst J&f Burm

bijlage 2: DE BANDOPNAMES UIT 1958

Jos Lettens (1919-2000), ook gekend als de *belleman van Meise*, was de zoon van Fil Lettens die we in dit verband al herhaaldelijk zagen opduiken. Eind jaren '1950 was hij al volop aan het experimenteren met de toenmalige bandopnemers en hij heeft toen ook enkele opnames gemaakt over wat er rondom in de gemeente gebeurde. Enkele van die banden zijn gelukkig door de goede zorgen van Jef De Cuyper bewaard gebleven.

De band in verband met de sint-Elooiactiviteiten bevat vijf niet verder gedocumenteerde klankfragmenten die blijkbaar meestal opgenomen werden door een microfoon dicht bij een luidspreker te plaatsen. Daardoor, door de mindere kwaliteiten van het toenmalige materiaal en door de ouderdom van meer dan een halve eeuw, is het weinig verwonderlijk dat sommige woorden en hele zinnen onverstaaanbaar werden...

Maar voor zover nog mogelijk was, volgen hierna letterlijke transcripties van die stukken. Ze bevatten weinig nieuwe gegevens, maar schetsen zeker een beeld van de atmosfeer en vooral het taalgebruik in het type programma's dat toen uitgezonden werd.

De precieze data van deze uitzendingen zijn niet bekend (uit de details van de inhoud kunnen we wel een benaderende periode afleiden) en evenmin is de bron duidelijk (vermoedelijk zijn het delen uit gastprogramma's van het KTRC op het NIR).

FRAGMENT 1

Een (TV- ? radio- ?) reportage met aankondiging van een komende sint-Elooi viering.

Duurtijd: 3'34".

Uit de details valt te reconstrueren dat dit fragment eind 1958 moet uitgezonden zijn.

De reporter is onbekend.

Als inleiding en soms in de achtergrond klinkt beiaardmuziek, wat, samen met de slechte algemene klankkwaliteit, de verstaanbaarheid op sommige momenten sterk bemoeilijkt of onmogelijk maakt.

REPORTER:

[?] ...een hoefijzer en daareven hebben we een paardenpoot gezien en ook nog een heilige bisschop terwijl het liedje van Smidje Smee – wel, ik denk dat de eerwaarde heer Boon, die onderpastoor is te Meise en proost van *[weggefallen geluid]* een bisschop sint-Elooi, die wij officieel op de kalender volgende maandag 1 december vieren, maar wij hier in Meise feestelijk gaan vieren volgende zondag op de Hasseltberg. En als ik me niet vergis, de patroon was van de smeden, de slotenmakers, de goudsmeden en de kunstsmeden: waaraan heeft hij dat te danken?

HERMAN BOON:

Wel, Eligius, geboren in de buurt van Limoges in het begin van de 7de eeuw, is vooral bekend als zeer vaardig en kunstvaardig, ook kunstsmid. Hij ging al

rap naar Parijs waar hij opzicht kreeg van de muntslagerij van de koning, maar hij ontmoet daar ook een priester, aan wie hij *[onverstaaanbaar]* en daar ook heeft hij eerbiedig zijn bisschop terecht gewezen.

De eerste *[onverstaaanbaar]* en is Eligius zelf bisschop geworden. Het is als dusdanig dat hij ook hier in Vlaanderen, hier in Brabant en op de Hasseltberg gegaan is om het christendom te brengen naar onze mensen.

En zo is dan onze heilige bisschop overleden rond de jaren 660 te Noyon.

REPORTER:

En die paardenpoot die we daareven gezien hebben, ik durf bijna veronderstellen dat die thuis hoort in een legende?

HERMAN BOON:

Natuurlijk, die paardenpoot heeft niets te maken met de heiligheid van bisschop Elooi, maar zeker met een legende *[onverstaaanbaar]* dat voorbij een smidse komende, waar een woest paard die onmogelijk te beslagen was met een hoefijzer. De bisschop stapt van zijn paard, neemt een poot van dat paard op en daarna, met één zwaai van zijn mes, sneed hij die poot af en brengt het hoefijzer weer gloeiend aan...

REPORTER:

...zonder dat er één druppel bloed vloeit...

HERMAN BOON:

...inderdaad, zonder één druppel bloed te vervloeien.

REPORTER:

Ik kan het bijna veronderstellen. Maar ik heb gehoord dat in de kapel van sint-Elooi op de Hasseltberg te Meise, dat daar steeds de kaarsen blijven branden, dat lijkt me bijna zo'n oase aan de autosnelbaan Brussel – Antwerpen...

HERMAN BOON:

Wel ja, een oase.

Vanwaar die kapel komt? Wel, het is een teken dat Eligius daar ooit vertoefd heeft en daar misschien even uitgerust heeft, daarboven op de Brabantse berg daar.

Maar de oorsprong ligt hem hierin dat twee zusters, Ida en Margareta, de enige overblijvende van de norbertinessen uit Grimbergen, nadat zij uit Nieuwenrode daar vertrokken en dan een kleine bidplaats ter ere van de heilige Elooi hebben opgericht.

Waarop dan in de 17de eeuw, door toedoen van de toenmalige pastoor Gyssens, de kapel werkelijk een bedevaartsoord was.

In '14 – '18, de eerste wereldoorlog, was het zeker niet de bedoeling om soldaten daar hun devotie te uiten toen ze daar een paardenstal hebben van gemaakt.

Het is dan na de oorlog dat pastoor Cools, hij was *[onverstaanbaar]*.

En dan zeker weten dat in 1955 onze Vlaamse dichter Bert Peleman, die daar in de buurt woont, daar eigenlijk het grote gerucht in bracht, die opnieuw de paarden en tactoren heeft aangebracht, de sint-Elooigezellen heeft opgericht, het sint-Elooispel heeft geschreven.

En zo gaan wij dan daarmee, met al die mensen, de volgende zondag dan die sint-Elooi vieren.

REPORTER:

Wij zullen dat gaan zien, we zullen wij misschien veel makkelijker extra beelden gaan bekijken van de zeer mooie film ⁶, die U weet Karel Van Mileghem van *[wegvallen geluid]*.

⁶ Hiermee kan dus zeker niet de "TV-film van 1958" (cfr. supra) bedoeld zijn, vermits de chronologie dan onmogelijk is (de hier bedoelde film moet van het vorige

FRAGMENT 2

Een (TV- ? radio- ?) reportage met een verslag van een sint-Elooiviering en gesprekken met de smeden die de nieuwe kruisweg voor de kapel maken.

Duurtijd: 8'47".

Uit de details valt te reconstrueren dat dit fragment eind november 1958 moet gemaakt zijn.

De reporter is onbekend.

Als inleiding klinkt beiaardmuziek en ook tussendoor hoort men beiaard- en fanfaremuziek, wat, samen met de slechte algemene klankkwaliteit, de verstaanbaarheid op sommige momenten sterk bemoeilijkt of onmogelijk maakt.

De stijl van de reportage en de stem van de reporter lijken sterk op fragment 1, mogelijk is het dus een vervolg daarvan.

REPORTER:

En zo kwamen we bij *[onverstaanbaar]* buiten, naar de kapel van sint-Elooi, om met de zegen van de pastoor, maar ook van sint-Elooi, te ontvangen.

Speciale bedevaartvaantjes worden voor deze gelegenheid gemaakt.

Driemaal gaat de tocht of de bedevaart rond de kapel en na de mis en de zegen gaat het in een lange bedevaart naar het dorp: de pastoor, de dienders en de ruiters.

En zoals U ziet hebben de ruiters ter dien gelegenheid ook hun paarden zeer degelijk opgesmukt.

Maar ook de moderne concurrent van het paard, de tractor, die wordt gezegend.

En dat alles gaan we weer volgende zondag te zien krijgen te Meise, waar om 8 uur na de communie, ze vieren de hoogmis met offerande en kanselrede en daarna zegening van paarden en tractoren. Om 3 uur volgt dan het sint-Elooispel en de rest wordt dan gevierd bij pint en kalfskop.

Op de trappen van de parochiekerk van sint-Martinus *[onverstaanbaar]* worden de prijzen uitgedeeld aan de oudste en de jongste ruiter, diegene die van het verst komt en zo meer.

En dan is het *[onverstaanbaar]* van sint-Elooi *[onverstaanbaar]* met edelsmeedwerk, ja, dat kunnen wij best verwachten en we zien hier trouwens de eerste statie, de eerste statie van de prachtige nieuwe kruisweg die zij in de sint-

jaar, dus 1957 dateren) en is duidelijk het initiatief van een plaatselijke persoon, geen opname voor de TV...

Elooi kapel gaan plaatsen en waarvan wij hier dan ook het voorontwerp zien, het voorontwerp zoals het gemaakt werd door de heer Van den Broeck, die wij hier bij ons hebben en die misschien ook iets meer kan vertellen. Mijnheer Van den Broeck, over het *[onverstaanbaar]* kunstwerk van de sint-Elooigezellen.

EUGEN VAN DEN BROECK:

Inderdaad, de sint-Eloovrienden van de Hasseltberg te Meise, deden onder andere beroep op twee kunstenaars, twee kunstsmiden, waaronder de heer Van Bouwelen, die er een speciale techniek op nahoudt, namelijk: hij maakt deze kruisweg ⁷ die U daarjuist gezien hebt in plaatwerk. Wij zouden kunnen zeggen, nietwaar, een silhouet, geknipt uit papier...

REPORTER:

...inderdaad...

EUGEN VAN DEN BROECK:

...die natuurlijk door de kunst van de kunstsmid Van Bouwelen uitgekapt en uitgezaagd wordt in plaatwerk.

Zo ziet ge hier ook nog een kleine silhouet nietwaar, die ook op punt gesneden is geweest in ijzer en verder ligt hier dan het ontwerp van de tweede statie, gemaakt door Van Bouwelen, die tot hiertoe half afgewerkt is.

REPORTER:

En waarvan misschien mijnheer Van Bouwelen zelf iets meer kan vertellen, want ik zie dat hij hier enkele stukken van zijn werk heeft meegebracht.

REMI VAN BOUWELEN:

Ja, van de moment dat *[onverstaanbaar]* zijn natuurlijk afgewerkt en half afgewerkt, die worden dan zo samengevoegd, zoals ge ziet, dan wordt dat natuurlijk verder afgewerkt, zodanig dat dat roestvrij is, dat dat ordentelijk terug dezelfde maat krijgt en dezelfde vorm krijgt en *[onverstaanbaar]*. Zo één stuk, bijvoorbeeld van de eerste statie, die bestaat bijvoorbeeld uit 52 stukjes en zo breng ik

dat allemaal samen, zodanig dat dat een geheel wordt en dat we natuurlijk zo'n statie van de kruisweg samen krijgen.

REPORTER:

En er is nu een eerste klaar om hier te staan, en dat tweede, dat tweede die belooft U voor wanneer?

REMI VAN BOUWELEN:

Ik zal m'n best doen, we hebben nog twee dagen en twee nachten en ik zal m'n best doen om voor die hier klaar te krijgen.

REPORTER:

Volgende zondag dan?

REMI VAN BOUWELEN:

Ja.

REPORTER:

En, mijnheer Van den Broeck, de tweede techniek waar U wou over spreken, dat is...

EUGEN VAN DEN BROECK:

De tweede techniek is deze van Willy De Smedt uit Asse, die gebruikt in plaats van plaatwerk gewoon metaal draad! Ik maak een tekening, een tekening waarvan alle lijnen aan mekaar hangen en Willy De Smedt maakt dan die tekening na door daar draad op te leggen en die draad aan mekaar te lassen. Zo heeft U hier verschillende modellen, hier hebt U sint-Elooi *[onverstaanbaar]* want het ontwerp hangt in de kapel van Meise.

REPORTER:

En kunt U me misschien even vertellen hoe men te werk gaat?

WILLY DE SMEDT:

Ja mijnheer, wanneer we zo'n tekening krijgt, dan moet men de stukjes draad snijden en rond te smeden om te vormen en dan moet alles...

---

⁷ Er blijken van deze ijzeren kruisweg uiteindelijk maar enkele stukken gemaakt te zijn. Op dit ogenblik weet men niet waar ze zich bevinden.

REPORTER:

...precies op dezelfde grootte...

WILLY DE SMEDT:

...als de tekening [onverstaanbaar]...

REPORTER:

...en dan krijgt U onderaan [onverstaanbaar].

WILLY DE SMEDT:

Ja, wij zullen dat even hier tonen op een donkere achtergrond, denk ik [onverstaanbaar].

REPORTER:

[onverstaanbaar] het uiteindelijk resultaat van uw werk.

Wel, ik veronderstel dat U ook zinnens bent, vermits U allerlei kunsten machtig zijt, dat U gaat trachten van ook uw sint-Elooi kapel prachtige voorwerpen te bezorgen?

[onverstaanbaar] om een sint-Elooi kapel te maken tot een kleine tempel waar het hele [onverstaanbaar] van onze kunstenaars sint-Elooi zal eren?

Zo zullen wij dan onze edelsmidgezellen krijgen, die [onverstaanbaar].

Zij zijn de behoeders, de wakers van onze kapel op de Hasseltberg.

En we geraken misschien op een avond, hoog in de "Rust van de Berg", daar bij een van de leden, waar ook plechtige vergaderingen worden gehouden, waar het verslagboek wordt in ere gehouden, natuurlijk bij een pint of een stukje kalfskop of een stukje worst, en waar ook de feesten worden voorbereid, waar de herhalingen plaats hebben van ons sint-Elooi feest [geluid afgebroken].

FRAGMENT 3

Een TV-reportage ⁸ met een verslag over het sint-Elooi toneel.

Duurtijd: 6'41".

Uit de informatie rond de hier gebruikte tekst valt te reconstrueren dat dit fragment in de loop van 1958 moet gemaakt zijn.

De reporter is onbekend.

Dit is duidelijk gebaseerd op de aangepaste tekst die Peleman voor de TV-opname schreef, hoewel wat ingekort (bijvoorbeeld: schrapping van de derde strofe, de tweede strofe wordt in de plaats van de derde gezongen) en enkele kleine aanpassingen van losse woorden.

REPORTER:

Wel, kijkers, we nodigen U dan ook uit om even mee te gaan kijken naar enkele taferelen uit dit prachtige spel van sint-Elooi.

In een folkloristische taal geschreven in Brabantse boerenstijl en door de sint-Elooi gezellen bij de viering van hun beschermheilige opgevoerd op de Hasseltberg te Meise.

Vooreerst kondigt de Brabantse nar het feest aan, waarna koning Dagobert, die zich in zijn leven niet zeer de raad van sint-Elooi heeft gevolgd, andermaal een poging doet om in de hemel binnen te geraken, maar onverbiddelijk door sinte-Pieter wordt beschuldigd en afgeweerd.

NAR:

Vrienden van de Hasseltberg
waar eens woonden reus en dwerg
hier nabij de hemelpoort
hoort gij het verarmend woord:
ieder jaar met sint Elooi
vraag een koning er een fooi!
Wie hij is, ziet ge van vèèr:
het is Koning Dagobert!
Kijkt, zijn mantel is versleten
door de motten aangevreten!
Neen! Sint Pieter met zijn boeken
hoeft voor hem niets lang te zoeken...

⁸ De fragmenten 1 en 2 kunnen zowel als een radio- als een TV-reportage beschouwd worden. Fragment 3 is quasi-zeker de klankopname van de filmopname voor het televisieprogramma. Het lijkt er sterk op dat deze drie

geluidsfragmenten op de band samen een poging van Jos Lettens vormden om de "TV-film van 1958" op z'n bandopnemer vast te leggen toen die op TV uitgezonden werd.

SINT-PIETER:

A, B, C, D, ... Dagobert...
Koning met te grote 'air'!
Sire die in gans zijn leven
heel wat dwaasheid heeft bedreven...
Lijk in 't liedje wordt beweerd
hij droeg zelfs zijn broek verkeerd...
Ja! Hij liep in 't slechte spoor...
Luister maar eens naar het koor!

KONING DAGOBERT:

Mag ik effekes iets zeggen?

SINT-PIETER:

't Is aan ons het uit te leggen.

KOOR:

De Koning Dagobert
die droeg eens zijn pijpbroek verkeerd (bis)
dit zag sint Elooi.
Hij sprak: " 't is niet mooi
Uwe majesteit
is zijn billen kwijt!"
De vorst zei: " 't Is verstaan!
Ik doe gauw mijn broek deftig aan!

SINT-PIETER:

En nu leest gij zelf eens voort
hier nabij de hemelpoort...

KONING DAGOBERT:

Mag ik effekes iets zeggen?

SINT-PIETER:

't is aan ons het uit te leggen!

KONING DAGOBERT:

dat.. dat... Dagobert bij menig feest
meermaals dronken is geweest...
Dat... hij somtijds ongeschoren
en met ongewassen oren
in de Mis te laat dierf komen
en dierf twijfelen aan Rome;
dat, als Sint Elooi kwam preken,
Dagobert soms met veel streken
naar de meiskes zat te kijken

en zijn aandacht niet liet blijken.
Dat hij Sint Elooi bespotte
en dacht hem te bedotten...

SINT-PIETER:

Al wat aards was ging gij prijzen!
Hier zie!... Hier zijn de bewijzen!
Kijk! Dit is de grote kruik
uit uw dagelijks gebruik!
En hier zijn we in uw keuken
bij de wonderbaarste reuken!
En ziehier het pluimen kussen
dat u wist in slaap te sussen!
Drinken, eten, slapen, ronken,
in de vadsigheid verzonken!
Neen! Hier helpt u geen pleidooi
zelfs niet een van Sint Elooi!

KOOR: [zingend in de achtergrond terwijl de
reporter begint te spreken]

De Koning Dagobert
die heeft zich toen dapper geweerd (bis)
Dit zag Sint Elooi.
Hij sprak: " 't Is niet mooi!
'k Zie een zwarte plak
op uw achtervlak!"
De vorst zei: " Heb geen schrik!
De negers zien zwarter dan ik !"

REPORTER:

Maar hier had Sint Pieter zich blijkbaar vergist in de
machtige voorspraak van sint Elooi! Wat na heel
wat wederwaardigheden voor de hemelpoort is het
tenslotte toch sint Elooi die de rouwmoedige
Koning Dagobert redt. Eerst moet Dagobert echter
als symbool van zijn zondig leven een kromme
nagel recht kloppen waarna hij triomfantelijk de
hemel mag binnen gaan...

KONING DAGOBERT:

Hier wordt voorgoed het pleit beslecht!
Die kromme nagel sla ik recht!

SINT-ELOOI:

Op Gods bevel: treed blij de hemel binnen!
Nu kan het feest voor goed beginnen!

SINT-PIETER:

Wat God beveelt is goed bevolen.
Ja, lang zat gij op hete kolen.

KONING DAGOBERT:

Bedankt! Bedankt, wel duizend keren!
Ne mens is nooit te oud om wat te leren.

SINT-ELOOI:

Een nieuwe mantel en een nieuwe kroon
Zij het onmiddellijke loon!

SINT-PIETER:

Laat ons tezaam de vreugde delen!
Te Meise mag de beiaard spelen!

[beiaardmuziek]

FRAGMENT 4

Een radioreportage met aankondiging van een komende sint-Elooviering. Duurtijd: 7'09".

Uit de details valt te reconstrueren dat dit fragment de laatste week van november 1958 moet uitgezonden zijn.

De reporter is onbekend.

REPORTER:

Over de sint-Eloofeesten te Meise.

Dierbare luisteraars, bij ons te Meise in Brabant is de grond hard en zwaar, maar de boer die er zich moe op wroet heeft de edelstaf van de Heer en het rijk hart van de koning. Met minzame genegenheid wroet hij de knorstige ⁹ grond om de mensen te [onverstaanbaar].

Over knorstgrond rijdt U van de hoofdstad naar de Lieve Vrouwetoren aan de Schelde. Even voorbij het ijdel kerkhof ¹⁰ van de werlde-tentoonstelling beklimt U onze Hasseltberg.

⁹ *Knorstig*: met uitspringende gedeelten. Waarschijnlijk een verwijzing naar het hobbelige uitzicht van plaatselijke akkers hier in de streken nadat de zware klei/leemgronden bewerkt werden.

Rond een kromgewerkte boer staat daar onze oude sint-Elooi-kapel met de licht gebogen rug naar de autosnelbaan. Daar zullen volgende zondag 30 november, vooravond van het feest van sint-Elooi, weer de feestvlaggen waaien op de Hasseltberg.

Van einde en verre zullen de boeren weer bedevaarten, driemaal de kapel rond, met hun [onverstaanbaar] paarden en tractoren. Daar zullen de edelsmeden zijn met hun geschenken, de uurwerkmakers en de diamantzetters, de metaalarbeiders en de scheepsbouwers.

Het bedevaartvolk zal rond het altaar drummen, de relieken zullen van de heilige bisschop hun zegen vragen over mensen en vee. In de handen van de priester zal God weer eucharistisch aanbeden geworden voor de vereer van zijn heilige Elooi en zegen van de priester, mensen, paarden en tractoren.

Ver van de Hasseltberg en lang geleden, te Limoges in de 6de eeuw, werd Eligius geboren. Hij werd een vaardigen beroepsgoudsmid op het vlak van de kunstenaar.

Te Parijs werd smid Elooi hoofd van de koninklijke muntslagerij. Daarom ziet men op afbeeldingen een kroon op zijn hamer.

Maar te Parijs ontmoette Elooi ook een heilige priester aan wie hij vergiffenis vroeg voor zijn zeer bewogen levensavonturen. Elooi werd een groots man.

Zocht ge hem, dan antwoordde men: "waar ge paarden bijeen ziet drummen, daar zult ge Elooi wel vinden".

Hij bevocht vele ketterijen en durfde eerbiedig zijn bisschop terecht wijzen. Alsof de hemel en de kerk hierop glimlachend wraak namen, werd hij ooit zelf bisschop. Hij stierf te Noyon in 659.

Maar onsterfelijk bleef, als een teken voor zijn bovennatuurlijkheid, de legende van sint-Elooi en zijn paardenpoot.

Op zekere dag hoorde bisschop Elooi een smid pakken een paard dat zich moeilijk liet beslaan.

De bisschop sneed de paardenpoot af, sloeg het hoefijzer er op, zette de poot weer op zijn plaats en zonder een druppel bloed te vergieten.

¹⁰ "ijdel kerkhof van de werlde-tentoonstelling": de Expo '58 sloot z'n deuren op 19.10.1958, dus op het ogenblik van deze uitzending was het een verlaten gebied.

Maar het is niet om deze legende dat wij bisschop Elooï zondag feestelijk aanroepen.

Wat geldt voor vele heiligdommen van de heilige Amandus bijvoorbeeld, geldt allerwaarschijnlijk ook voor onze Elooïkapel. Het is zo goed als zeker dat bisschop Elooï, tijdens één van zijn evangelisatietochten doorheen Brabant en Vlaanderen, vertoeft heeft op onze Hasseltberg.

Niet ver van de Hasseltberg ligt de abdij van Grimbergen.

In 1100 werden de norbertijnen en de norbertinessen gescheiden. De zusters vestigden zich te Nieuwenrode.

In 1240 werd het klooster afgeschaft. De twee overblijvende zusters, Frieda en Margareta, vestigden zich op de Hasseltberg. Het zijn waarschijnlijk deze zusters die vernomen hebben dat sint-Elooï daar vertoeft had. Zij bouwden de bidplaats ter zijner ere.

In de 17de eeuw herstelde de toenmalige pastoor Gyssens de vervallen kapel. Elk jaar op sint-Elooï werd in groot getal gebedevaart om de zegen van sint-Elooï over het vee en over de mensen af te smeken.

Vreemde soldaten bedoelden het tijdens wereldoorlog 1914-1918 zeker niet als een ijverig groot gebaar toen zij van de kapel een paardenstal maakten.

Na de oorlog bracht pastoor Cools herstel aan de kapel en bedevaart.

De smeulende asse werd in 1955 door dichter Bert Peleman opgeraapt.

Nadien volgde een kleine burgeroorlog te Meise. Beeldt U in dat de sint-Elooïvering in het dorp zou plaatshebben en niet op de Hasseltberg! De bewoners van de Hasseltberg gingen op tafel slaan bij pastoor Brams en burgemeester Van Campenhout. 's Nachts werd in alle brievenbussen *[onverstaanbaar]* en strijdliederen gestopt.

De Hasseltberg won het gevecht en op 1 december 1955 trok een feestelijke stoet paarden en tractoren rond de kapel en elk jaar is er wat bijgekomen. Offeranden van edelsmeedwerk, het sint-Elooïspel van Bert Peleman, de sint-Elooïgezellen en laat ons hopen: binnenkort de smeedgezellen.

Zo verloopt op zondag 30 november het sint-Elooïfeest: om 8 uur in de sint-Elooïkapel communiemis, om 10 uur hoogmis met kanselrede, na deze hoogmis zegening van bedevaarders, paarden en tractoren.

De ommevang zal dit jaar bij de intenties vermelden: onze BJB-ruiter Marcel Simair en onze trouwe bedevaarder Louis Cauwenberghs en alle sint-Elooïvrienden die naar het eeuwig feest in de hemel zijn.

Om 3 uur in de namiddag spelen de sint-Elooïgezellen het avontuur van sint-Elooï en koning Dagobert op de boomgaard van de kapel.

De Boerenbond, tractorfabrikanten en de metaalindustrie verlenen hun medewerking.

Naar tekeningen van Eugène Van den Broeck smeedt Remi Van Bouwelen een kruisweg voor ons kapel. De twee eerste staties worden volgende zondag aangeboden.

Wij dromen ervan deze kapel te maken tot het maakseltempeltje waar edelsmeedkunst, sint-Elooï waardig, eren zal. Wij dromen naast onze sint-Elooïgezellen een gilde van edelsmeden, wij dromen een gesmede communiebank, een hekken en een kroonluchter. Wij dromen kleurramen.

Meise zo, werpt een nieuw gelaat.

Maar uit de kloddengrond blijft stijgen de eeuwige adem van het graaflijk Brabant. Eens stond bisschop Elooï op de Hasseltberg het christendom te prediken, waar nu de auto's voorbij suizen.

Maar tussen het gehamer van de smid op de Hasseltberg en het gehamer van de beiaard in de parochietoren, blijft de geest van sterke biceps en sterk geloof vruchtbaar leven.

Dit te bestendigen vragen wij hem.

Tussen aambeeld en beiaard, tussen sint-Elooï en sint-Martinus, twee bisschoppen te paard, één op de berg en één in het dal van ons dorp, heten wij U hartelijk welkom te Meise volgende zondag.

FRAGMENT 5

Een erg verstoorde opname van een verward groeps gesprek in dialect, blijkbaar in een café, waarvan slechts sporadisch flarden van zinnen te verstaan zijn: een transcriptie heeft dus weinig zin. Het schijnt onder meer even te handelen over de schenking van BEF 5.000 door mevr. De Smedt voor de aankoop van een nieuwe mantel voor sint-Elooï. Dit dateert dan deze opname eveneens circa 1958. Duurtijd: 6'15".

Tekening Willy Kerremans, oktober 1987.

Een degelijke werking van onze VZW garanderen, het kost allemaal handenvol geld.
En het lidgeld alleen dekt deze kosten natuurlijk niet.
Daarom zijn we onze sponsors, die ons financieel en logistiek willen steunen, zeer erkentelijk.

**Interesse om ons gezamenlijk erfgoed ook een hart onder de riem te steken?
Of gewoon te tonen dat je de doelstelling van onze kring een warm hart toedraagt?
Neem dan gerust contact op met ons via erfgoedberla@live.com**

Als sponsor word je een heel jaar lang op onze website, in al onze publicaties en in al onze nieuwsbrieven en flyers vermeld. En die hebben momenteel een oplage hebben van meer dan 1300 emailadressen.

Bijkomend worden er tot 300 papieren exemplaren van dit alles bij vrije beroepen, rusthuizen, culturele centra, in het gemeentehuis en bibliotheek enz. verspreid.

Vanaf een sponsoring van € 100 is de sponsor vrij om een banner of een reclamebord op een van onze jaarlijkse evenementen te zetten. We vragen wel dat de sponsor dan zelf instaat voor de aanlevering en de plaatsing. En ter info: tijdens het jongste evenement - de opendeurdag van het "oud-gemeentehuis van Wolvertem" - waren er maar **liefst 600 bezoekers!**

Als kers op de taart wordt bij sponsoring de opmaak gratis door onze graficus gedaan, eventueel wordt er ook een rechtstreekse doorklikmogelijkheid of QR naar jouw eigen website voorzien.

We leveren natuurlijk een betalingsattest af dat je voor inbreng in de algemene onkosten van jouw bedrijf kan gebruiken.

Jan, Dirk, Hedwig
Het Berla-sponsorteam.

**SPONSORS
GEZOCHT**

Bezoek onze Facebook pagina,
je vindt ze op <https://www.facebook.com/erfgoedberla>

facebook

keuken open van 12u tot 22u
dinsdag en woensdag gesloten - open op feestdagen

Brusselsesteenweg 48 - 1860 Meise - 02 269 70 04

Mechelen. Hof van Palermo (15de eeuw). Voormalige residentie van Jan II Carondelet, raadsheer van de Grote Raad van Mechelen. Project in uitvoering 2016.

- Bouwhistorisch onderzoek
- Materiaaltechnisch onderzoek
- Diagnostisch onderzoek
- Restauratiebestekken
- Waardestellingen
- Beheersplannen
- CHE rapporten
- Laboanalyses
- Georadar
- Dendrochronologie
- 3D scanning

Johan Grootaers

ERFGOED EXPERTISE

Johan Grootaers Erfgoedexpertise comm. v.
Fonteinstraat 38, B-3050 Oud-Heverlee
www.johangrootaers-erfgoedexpertise.be
e-mail: monumentae@gmail.com • Tel. 0492 65 64 38

Meditation is not escaping from life, it is escaping into life OSHO

Uit sympathie

Lid van de Raad van Bestuur Berla

PAPIERWAREN - DAGBLADHANDEL
Letto
TABAK • SPEELGOED

huis
CALLEBAUT

Luc en Nadine

Brusselsesteenweg 33
1860 MEISE

maandag - vrijdag
06u15 - 18u00

zaterdag
07u00 - 18u00

Tel.: 02 269 27 25

Van Ossel
Keukens, badkamermeubelen & inbouwkasten

Wilgenlaan 17 bus1
1861 Wolvertem (Meise)

Tel: 02/269.91.02

E-mail: van.ossel.keukens@telenet.be

www.vanosselkeukens.be

ilwa

Bij S-Line Fitness werken we met een uitrusting van de hoogste en beste kwaliteit.
We helpen je om je doel te bereiken naar een gezonde en fitte levensstijl.

BRENG ONS EEN BEZOEKJE

S-Line Fitness
Brusselsesteenweg 58b
1860 Meise

Tel: +32 470 93 92 72
Email: info@slinefitness.be

Maandag 16:00 - 22:00
Di-Wo-Do-Vr 07:00 - 14:00 | 16:00 - 22:00
Zaterdag - Zondag 09:00 - 16:00
Feestdagen 09:00 - 14:00

DAKWERKEN LANIN W.

Begonialaan 10
1853 Strombeek-Bever

email: willem.lanin@skynet.be
Tel./Fax: 02 267 83 06

M timaya

BROOD EN BANKETBAKKERIJ

Hoogstraat 87 - 1861 Wolvertem
02 310 55 68 - bartdenbakker@timaya.be

Café OSSEL-STAR

Bij Nico & Sofie
Kasteelstraat 12
1785 OSSEL (Brussegem)
052 57 01 60

Openingsuren:
Ma-zat vanaf 10u
Zondag vanaf 8u (Periode April - September)
Zondag vanaf 8u30 (Periode Oktober - Maart)
GESLOTEN op woensdag

Uw KBC-Verzekeringsagent, altijd een stapje voor

Vestiging Wolvertem

VEILINGLAAN 12 - 1861 WOLVERTEM
T.+ 32 2 269 33 02

wim.van.campenhout@verz.kbc.be
<https://www.kbcagent.be/zvc>

Vestiging Londerzeel

MECHELSESTRAAT 20 - 1840 LONDERZEEL
T.+ 32 52 30 33 58

wim.van.campenhout@verz.kbc.be
<https://www.kbcagent.be/zvc>

4 redenen om klant te zijn bij KBC

Kies de zichtrekening die het best bij je past

Van gratis tot heel veel extra's. Open nu online en je krijgt dadelijk je rekeningnummer.

Simuleer je hypothecaire lening

Bereken in 2 minuten hoeveel je woonkrediet of hypothecaire lening kost.

Advies nodig? Op kantoor en...bij je thuis

Advies nodig en geen tijd om naar je kantoor te gaan? Met (video) chat staan onze experts voor je klaar tot 22 uur en op zaterdag tot 17 uur!

Wat is KBC Mobile?

Dé referentie in de banksector. Al meer dan een 600.000 klanten gebruiken KBC Mobile voor hun banktransacties. Download KBC Mobile nu!

KBC BANK MEISE

BRUSSELSESTEENWEG 19 - 1860 MEISE

Tel: + 32 2 272 72 00

Fax: 02 272 72 01

meise1@kbc.be

Maandag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Dinsdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Woensdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Donderdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak
Vrijdag	09.00 - 12.30	12.30 - 18.00 Enkel op afspraak

Ontdek het volledige aanbod

[Betalen en zelf bankieren](#)

[Spaarproducten](#)

[Pensioensparen](#)

[Beleggingsproducten](#)

[Lenen](#)

[Verzekeren](#)

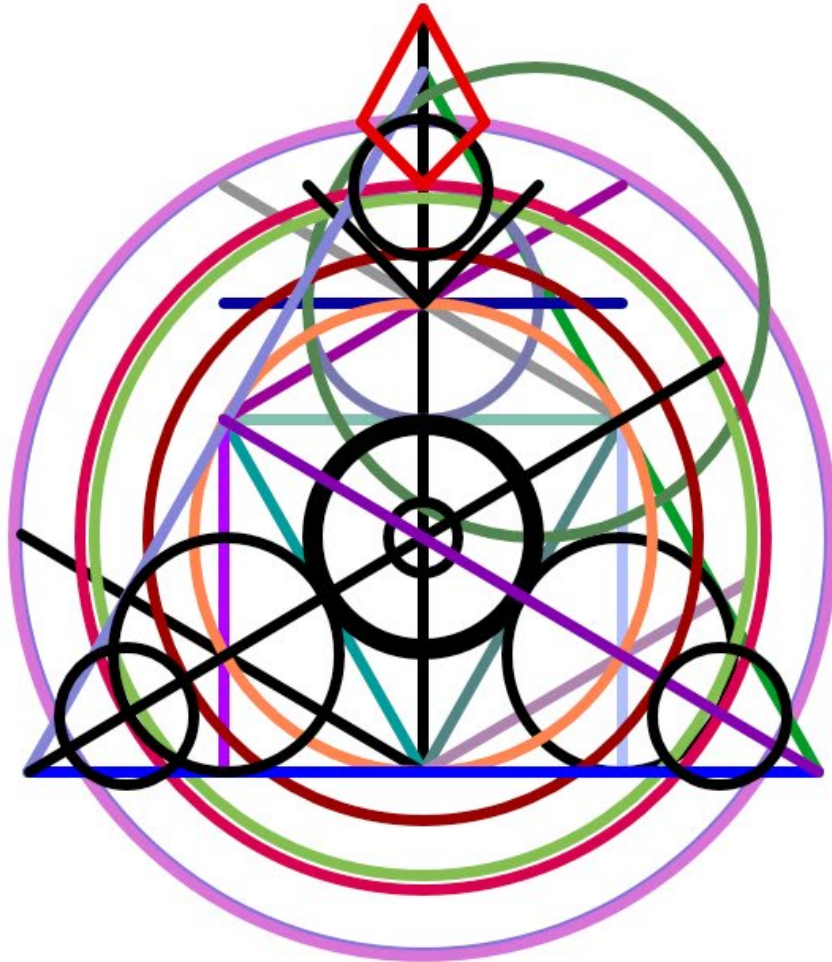
www.archi-tect.be bv bvba

ingeschreven bij de Vlaamse Orde van Architecten, stamnummer B400222

1860 Meise & 1000 Brussel

email@archi-tect.be T. 0475.529.910

Architect Walther DeCleyne + speciale technieken

ARCHITECT

SOMEONE WHO SOLVES PROBLEMS
YOU DIDN'T KNOW YOU HAD
IN A WAY YOU DON'T UNDERSTAND!
ALSO WIZARD, MAGICIAN

SENSE OF CO-HOUSING WITH NATURE®

A white circle containing the number 70 in a bold, black, sans-serif font. The background of the entire page is a close-up, black and white photograph of several stacks of tires, with a vertical red and white stripe on the left side.

70

1949 - 2019

Banden ROELANTS
ceva tyre network

Merchtemsesteenweg 154

1861 Wolvertem (Meise)

Tel.: 02/269.11.99 - info@bandenroelants.be

www.bandenroelants.be

Aanbevolen door alle leasingmaatschappijen